

لاونلى لىر كىتابى

موقدّمه

«لاونلى لىر كىتابى» ائسرائىللى لىرنىن حله ده سىنا داغىندا قالماسىنى تىصوئر ادثر. بو كىتاب قدئم ائسرائىللىن عىبادت و دئنى مراسىملرىنىن بحث ادثر. بو كىتابدا دىر كى، گۆروروك نجه لوى طابىفاسىندان اولان هارون و اونون اوغوللارى كاهنلىك وظيفه سىننه تىعىن اولونورلار. كىتابىن اصل مؤوضوعسو بودور كى، تارىنىن موقدسلىنى گۆز قاباغىنا قوسون و اونونلا نجه صمئى بئر رابىطه قورماقدان دانىشىسىن.

كىتابىن مضمونو:

تقدىم و قوربانلار حاقىندا قانونلار ۱:۱-۳۸:۷

هارونون و اونون اوغوللارىنىن كاهنلىك تىعىن اولونماسى ۱:۸-۲۰:۱۰

پاكلىق و نچىسلىك حاقىندا قانونلار ۱:۱۱-۳۳:۱۵

كفاره گونو ۱:۱۶-۳۴

تقدىس اولونما و عىبادت حاقىندا قانونلار ۱:۱۷-۳۴:۲۷

یاندیرما قوربانی

باشی و پئی ائله بئرلئکده، تشکه-تشکه دوغراسین؛ کاهئن ده قوربانی قوربانگاهین اودونلاری ائله قالانان اود اوستونه دوزسون. ۱۳ آما ائچ آلاتی و آیقلارینی او آدم سو ائله یوسون. کاهئن بونلارین هامیسینی تقدئم اتسن و قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین. بو، یاندیرما قوربانی دیر؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدئم اولونان قوربان دیر.

۱۴ آما اگر اونون ربّه یاندیرما قوربانی، قوشدان عئبارتدئر، او زامان قوربانی قومرولردن، یا دا گؤیرچنلردن گئترمه لی دئر. ۱۵ کاهئن اونو قوربانگاهدا گئترسن، بویونو اوزوب، باشینی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین؛ اونون قانی گرک قوربانگاهین یان طرفندن آخیدیلسین. ۱۶ کاهئن قوشون چئنه دانینی فضلهری ائله چیخاردیب، قوربانگاهین شرق طرفنه، کوللویه آتسین. ۱۷ سونرا قوشو قانادالاریندان پارچالاسین، آما ائکی یره بؤلمه سئن. بوندان سونرا کاهئن قوشو قوربانگاهدا اودونلا قالانان اود اوستونده توستوله دئب یاندیرسین؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدئم اولونان قوربان دیر.

تاخیل تقدئمی

۲ کئمسه ربّه تاخیل تقدئمی گئترسه، تقدئمی نارین اون اولسون، اوستونه ده یاغ تۆکوب، کوندور قویسون. ۲ اونو هارون نسلئندن گلن کاهئنلره گئترسن. کاهئن بشر اووج نارین اونلا یاغ و کوندورون هامیسینی گؤتوروب، قوربانگاهدا خاطرّه تقدئمی اولاراق توستوله دئب یاندیرسین؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدئم اولونان قوربان دیر. ۳ تاخیل تقدئمنئن قالان حئصّه سی هارونلا اوولادلارینا عایید اولسون. بو حئصّه رب اوچون اودلا اولونان تقدئم لردن لاپ موقدّسی دئر.

۴ تندردّه پشئئرلمئش تاخیل تقدئمی گئترنده، یاغلا قاتیشمیش نارین اوندان

رب موسانی چاغیریب حوزور چادیریندان اونا بله ددی: ۲ «ائسرائیل اوولادلارینا دانیشیب اونلارا بله ده: "سئزدن هر کس اؤز حیوانلاریندان ربّه قوربان گئترنده، قوربانلیغینیزی گرک قویون-کچندن، یا دا مال-حیواندان گئترسن.

۳ اگر یاندیرما قوربانی قویون-کچندندر، گرک عیبسنز ارگک بشر حیوان اولسون. قوربانی گرک حوزور چادیرینن گئترئشده تقدئم اتسن کی، ربئن حوزوروندا مقبول اولسون. ۴ او آدم گرک آئنی یاندیرما قوربانین باشینا قویسون کی، قوربان، اونون حاقیندا کفاره کئمی قبول اولونسون. ۵ او، گامیشی ربئن حوزوروندا گسئن. هارون نسلئندن اولان کاهئنلر، گرک قانی تقدئم ادئب، او قوربانگاهین هر طرفنه سبسنلر کی، حوزور چادیرینن گئرنشی یانیندیر. ۶ سونرا او آدم یاندیرما قوربانین دئرسنی سویوب، قوربانی تشکه-تشکه دوغراسین. ۷ کاهئن هارونون اوولادلاری قوربانگاهدا اود قالاییب، اوستونه اودون قویسونلار. ۸ سونرا هارون نسلئندن اولان کاهئنلر، بو تشکه لرله گامیش بالاسینین باشینی و پئیینی قوربانگاهین اودونلاری ائله قالانان اود اوستونه دوزسونلر. ۹ لاکئن قوربانین ائچ آلات و آیقلارینی او آدم سو ائله یوسون. کاهئن بونلارین هامیسینی قوربانگاهدا توستوله دئب، یاندیرما قوربانی یاندیرسین؛ بو ربّه خوش عطر اوچون، اودلا تقدئم اولونان قوربان دیر.

۱۰ آما اگر اونون یاندیرما قوربانی قویون-کچندندر، گرک عیبسنز ارگک حیوانی گئترسن. ۱۱ اونو قوربانگاهین شئمال طرفئنده، ربئن حوزوروندا کسئن؛ هارون نسلئندن اولان کاهئنلر حیوانین قانینی قوربانگاهین هر طرفنه سبسنلر. ۱۲ سونرا او آدم حیوانی،

بو ربه خوش عطر اوچون، اودلا تقدّم اولونان قورباناندير.

باريش قوربانى

۳ اگر كنمسه باريش قوربانى گنترسه و قوربانليق مال-حيوانداندير، گرگ ربئن حضورنا عيسئز ارگك يا دا دئشى حيوان تقدّم اتسن. ۲ قوى آدام اللنى قوربانليغين باشينا قويوب، حضور چاديرنين گنترشنده گسستن و هارون نسلندن گلن كاهنلر، قانى قوربانگاهين هر طرفنه سېسنلر. ۳ قوى او آدام باريش قوربانيندان بونلارى اودلا ربه اولونان تقدّم كنى گنترسن: ائچ الاتى اورتن پئى و اوستوندهكى بوتون پئى، ۴ بلنندهكى هر ائكى بؤيره پئى، اوستوندهكى پئى ائله و قارا جئيه رئن قويوغا بَنزهر حنَّصه سنى. بونلارى بؤيره كلرى ائله بئرلئكده چيخارتسين. ۵ بونلارى هارون اوولادلارى قوربانگاهدا، اودونلارلا قالانان اود اوستوندهكى يانديرما قوربانى ائله توسوله دئب يانديرسينلار؛ بو ربه خوش عطر اوچون، اودلا تقدّم اولونان قورباناندير.

۶ لاكن اگر ربه تقدّم اولونان باريش قوربانى قويون-كچندنئر، قوى او عيسئز ارگك و يا دئشى حيوان گنترسن. ۷ اگر گنتردئى قوربان بئر قوزودور، اودا اونو ربئن حضوروندا تقدّم اتسن، ۸ اللنى قوربانين باشينا قويوب، اونو حضور چاديرنين قاباغندا گسستن و هارون اوولادلارى قانى قوربانگاهين هر طرفنه سېسنلر. ۹ او آدام باريش قوربانيندان بونلارى اودلا ربه اولونان تقدّم كنى گنترسن: پئىنى، پل سومويونه ياخين گسدىي بوتون قوروغونو، و ائچ الاتى اورتن پئى و اوستوندهكى بوتون پئى، ۱۰ بلنندهكى هر ائكى بؤيره پئى اوستوندهكى پئى ائله، و قارا جئيه رئن قويوغا بَنزهر حنَّصه سنى. بونلارى بؤيره كلرى ائله بئرلئكده

دوزلمئش ماياسيز فطرلر، يا دا اوستونه ياغ سورتلموش ماياسيز كولچه لر تقدّم ات.

۱۵ اگر تقدّمئن ساجدا پشمئش تاخيل تقدّمى دئر، گرگ نارين اوندان، ماياسيز و ياغلا قاتيشميش اولسون. ۱۶ اونو تئكه-تئكه اده جكسن و اوستونه ياغ توكه جكسن. بو، تاخيل تقدّمى دئر.

۱۷ اگر تقدّمئن تاوادا پئشن تاخيل تقدّمى دئر، او گرگ نارين اون و ياغلا حاضيرلانسين. ۱۸ بو شيلرله حاضيرلانان تاخيل تقدّمى ربئن يانينا گنترنده، او گرگ كاهنه ورنلستن و كاهن تقدّمى قوربانگاها آپارسين. ۹ كاهن بو تاخيل تقدّمئندن، خاطره تقدّمى اولان اون پايى گؤتوروب، اونو قوربانگاهدا توسوله دئب يانديرسين؛ بو ربه خوش عطر اوچون، اودلا تقدّم اولونان قورباناندير. ۱۰ تاخيل تقدّمئن قالان حنَّصه سى هارونلا اوولادلارينا عاييد اولسون. بو حنَّصه اودلا ربه اولونان تقدّم لردن لاپ موقدسى دئر.

۱۱ ربه گنتردئىن هچ بئر تاخيل تقدّمى، مايالى خمئردن حاضيرلانماسين. تركئبئنده مايا و يا بال اولان تقدّم رب اوچون گنترلئسن. توسوله دئلب يانديريلماسين. ۱۲ محصولون ائلك ثمرئنى ائلك محصول تقدّم لرى اولراق ربه گنترئن. اما خوشا گلن عطر كنى قوربانگاهدا تقدّم اولونماسين. ۱۳ تاخيل تقدّم لرنئن هر بئرئنى دوزلا؛ بله جه تارئين عهدئنن دوزونو تاخيل تقدّمئندن قيما؛ بوتون تقدّم لرنئى دوزلا.

۱۴ اگر سن ربه نوباريندان تاخيل تقدّمى گنتررسن، اودا تزه تاخيل باشلارئينى اوددا قووروب، يارماسينى نوبار تاخيل تقدّمى اوچون تقدّم ات. ۱۵ اونون اوستونه ياغ توك، كوندور قوى. بو، تاخيل تقدّمى دئر. ۱۶ كاهن بئر آز يارمانى ياغى ائله گؤتوروب، بوتون كوندورو ائله اونون خاطره تقدّمى توسوله دئب يانديرسين؛

چادیرینا گئترسئن. ۶ کاهئن بارماغینی قانا باتیریب، ربئن حوزوروندا، موقدس یرئن پردهسی قاباغیندا، یدئی دفه سپسئن. ۷ سونرا کاهئن حوزور چادیریندا، ربئن قاباغیندا اولان عطئرلی بوخور قوربانگاهینین بوینوزلارینا او قانندان بئر آز چکسئن، گامیشین قانینین قالان حئصه سئنی او قوربانگاهین آلتلیغینا تۆکسون کی، حوزور چادیرینین گئترشئنده یاندریما قوربانلاری اوچون قورولوب. ۸ کاهئن گوناہ قوربانلی اولان گامیشین پئینی کامئل گۆتورسون. ائچ آلاتی اؤرتن پئیی و اوستونده کی بوتون پئیی، ۹ بلئنده کی هر ائکی بؤیره یی اوستونده کی پئیی ائله، قارا جئیه رئن قویروغا بَنزهر حئصه سئنی. بونلاری بؤیره کلری ائله بئرلئکده چیخارتسین. ۱۰ بونلارین هامیسی باریش قوربانلی اولان اؤکوزدن گۆتورولدوبو کئمی گۆتورولسون و کاهئن اونلاری یاندریما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهدا توستوله دئب یاندریسین. ۱۱ لاکئن گامیشین دَرئسئنی، بوتون آت و باشینی، آیقلار و ائچ آلاتینی، و باغیرساغینی، ۱۲ یعنی، هر قالان حئصه سئنی دوشرگه دن قیراغا چیخاردیب، کول تۆکولن پاک بئر یره گئترسئن و اورادا اودون اوستونده اونو یاندریسین. کول تۆکولن یرده گرک یاندریلسین.

۱۳ اگر بوتون آسرایئل جاماعاتی سَهو اتسه لر و بو اونلارین نظرئندن قاچسا، و ربئن قدغن اتدئکلرئتن بئرئنی یرئنه یتئرئب، تقصئرکار اولسالار، ۱۴ اتدئکلری گوناہ آشکارا چیخاندا، جاماعات مال-حیواندان گوناہ قوربانلی اولاراق بئر گامیش گۆتوروب، حوزور چادیرینین قاباغینا گئترسئلر. ۱۵ جاماعاتین آغساقاللاری ربئن حوزوروندا اللرنئی گامیشین باشینا قویوب، ربئن حوزوروندا اونو گئسئلر. ۱۶ سونرا مسح ادئلمش کاهئن گامیشین قانیندان گۆتوروب، حوزور

چیخارتسین. ۱۱ او واخت کاهئن بونلاری خوزک کئمی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندریسین؛ بو رب اوچون اودلا تقدئم اولونان قورباندیر.

۱۲ و اگر آدامین قوربانلیغی بئر کچی دئر، قوی اونو ربئن حوزوروندا تقدئم اتسئن، ۱۳ الئی حیوانین باشینا قویوب، اونو حوزور چادیرینین قاباغیندا گئسئن. هارون اؤولادلاری قانینی قوربانگاهین هر طرفئنه سئسئلر. ۱۴ او آدام اوندان بونلاری اودلا ربّه تقدئم اتدئی قوربان کئمی گئترسئن: ائچ آلاتی اؤرتن پئیی و اوستونده کی بوتون پئیی، ۱۵ بلئنده کی هر ائکی بؤیره یی اوستونده کی پئیی ائله، قارا جئیه رئن قویروغا بَنزهر حئصه سئنی. بونلاری بؤیره کلری ائله بئرلئکده چیخارتسین. ۱۶ کاهئن بونلاری قوربانگاهدا خوزک کئمی توستوله دئب یاندریسین؛ بو ربّه خوش عطئر اوچون، اودلا تقدئم اولونان قورباندیر.

بوتون پئی ربّه عاییددیر. ۱۷ بو، بوتون یاشادیغینیز یرلرده نسلدن-نسله سئرئن اوچون ابدی قیادادیر: نه پئی ییئن، نه ده قان.“

گوناہ قوربانلی

۴ رب موسایا ددی: ۲ «آسرایئل اؤولادلارینا بله ده: ”اگر بئری ربئن بو یوردوقلارینین بئرئنده، بلئمه دن ربئن قدغن اتدئی بئر شی اتسه، ۳ اگر مسح ادئلمش کاهئن گوناہ ائشله دئب تقصئری خالقا گئترسه، او گوناها گۆره ربّه گوناہ قوربانلی اولاراق عیبسئز بئر گامیش تقدئم اتسئن. ۴ گامیشی حوزور چادیرینین گئترشئنه، ربئن حوزوروندا گئترسئن و الئی حیوانین باشینا قویوب، اونو ربئن حوزوروندا گئسئن. ۵ سونرا مسح ادئلمش کاهئن گامیشین قانیندان گۆتوروب، حوزور

تقصیرکار چیخارتسا،^{۲۸} ائشلندئی گوناہ اؤزونه آشکار اولاندا، او گوناہینا گۆره عیسیئر بئر دئشی کچی اؤزو اوچون قوربان گئرسئن،^{۲۹} و آئنی گوناہ قوربانین باشینا قویوب، بو گوناہ قوربانینی یاندیرما قوربانلاری گسئلن یرده گسئن.^{۳۰} سونرا کاهئن بارماغی ائله قوربانین قانیندان بئر آز گۆتوروب، یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن؛ قانین قالان حصّه سئنی ده قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون.^{۳۱} سونرا حیوانین بوتون پئینی باریش قوربانینین پئینی چیخارتدیغی کئمی چیخاردیب، اونو ربتن خوشونا گلن عطشرلی قوربان کئمی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرین. بونونلا کاهئن او آدم اوچون کفاره اتسئن و او، باغیشلانار.

^{۳۲} اگر آدم گوناہ قورباننی اولاراق قوزو گئرسه، قوی او قوزو عیسیئر دئشی حیوان اولسون.^{۳۳} و آئنی گوناہ قوربانینین باشینا قویسون و اونو یاندیرما قوربانلاری گسئلن یرده گسئن.^{۳۴} سونرا کاهئن بارماغی ائله گوناہ قوربانینین قانیندان بئر آز گۆتوروب، یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن؛ قانین قالان حصّه سئنی ده قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون.^{۳۵} سونرا او آدم قوزونون بوتون پئینی باریش قورباننی اولان قویونون پئینی کئمی چیخارتسین و کاهئن اونو ربّه تقدئم ادئب قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین. بونونلا کاهئن او آدم اوچون، ائشلندئی گوناہی کفاره اتسئن، و او باغیشلانار.

۵

اگر بئر نفر گۆردویو و یا ائشندئی بئر شی حاقیندا جاماعات قاباغیندا شهادت ورمهسه، تقصیری اؤز بونونادیر.^۲ بئلمه دن هر هانسی بئر نجئس شیہ توخونان، ائستر نجئس وحشی حیوانین لشی اولسون، ائستر نجئس مال-حیوانین لشی، یا دا

چادیرینا گئرسئن.^{۱۷} کاهئن بارماغینی قانا باتیریب، ربتن حوضوروندا پرده نئن قاباغینا یدئی دغه سپسئن.^{۱۸} کاهئن او قانندان بئر آزینی حوضور چادیریندا ربتن قاباغینداکی قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن و گامیشین قانینین قالان حصّه سئنی او قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون کی، حوضور چادیرینین گئرنشئنده یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولوب.^{۱۹} او گرک حیوانین بوتون پئینی گۆتورسون و قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین؛^{۲۰} گوناہ قورباننی اولان گامیشا نه جور اتسه، بو گامیشا دا همئن جور اتسئن. بونونلا کاهئن خالق اوچون کفاره اتسئن و خالق باغیشلانار.^{۲۱} سونرا کاهئن گامیشی دوشرگه دن قیراغا چیخاردیب، اولکی گامیشی یاندیران کئمی، اونو دا یاندیرسین. بو، جاماعات اوچون ورئلن گوناہ قورباننی دیر.

^{۲۲} باشچیلاردان بئری بئلمه دن گوناہ ائشله دنده و سهون تاریسی ربتن قدغن اتدئی بئر ائش گۆروب تقصیرکار چیخاندا،^{۲۳} ائشلندئی گوناہ اؤزونه آشکار اولان واخت، تقدئمی اوچون بئر ارگک و عیسیئر کچی قوربان گئرسئن.^{۲۴} آئنی ارگک کچئنن باشینا قویوب، اونو ربتن حوضوروندا، یاندیرما قوربانلار گسئلن یرده گسئن. بو، گوناہ قورباننی دیر.^{۲۵} سونرا کاهئن بارماغی ائله گوناہ قوربانینین قانیندان بئر آز گۆتوروب، یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین بونوزلارینا چکسئن. قانین قالان حصّه سئنی ده یاندیرما قوربانلاری اوچون قورولان قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون.^{۲۶} سونرا او حیوانین بوتون پئینی باریش قوربانینین پئینی کئمی قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیرسین. بونونلا کاهئن او آدم اوچون گوناہینی کفاره اتسئن، و او باغیشلانار.

^{۲۷} اگر خالقدان بئر نفر سهون ربتن قدغن اتدئکلرئنن بئرئنه عمل ادئب، اؤزونو

قویسون، نه ده کوندور. چونکی بو گوناہ قوربانی دیر. ۱۲ اونو کاهنتن یانینا گتیرسن. کاهنت اوندان خاطرہ تقدیمی اولاراق بئر اوووج گؤتورسون و اونو ربّه تقدیم اتسن و قوربانگاها توستوله دئب یاندریسین. بو، گوناہ قوربانی دیر. ۱۳ بونولا کاهنت او آدم اوچون ائشلئتدی هر هانسی بئر گوناہی کفّاره اتسن کی، او آدم باغیشلانسن. قالان حنّصّه تاخیل تقدیمی کیمی کاهنته عاید دیر.»

تقصیر قوربانی

۱۴ رب موسایا ددی: «خیات ادن و ربئن موقدّس شیلرئنه سَهَوَن گوناہ ادن هر کس، تقصیر قوربانی اولاراق سورودن عیبسز بئر قوچ گتیرسن. بو تقصیر قوربانی موقدّس مکانین شیکلئنه* مونسب، گوموش شیکله گرک قییمت قویولسون. ۱۶ موقدّس شییه ووردوغو زئیانی دا قوی او آدم ورسن و اوستونه پشده بئرئنی علاوه ادئب کاهنته ورسن؛ کاهنت اونون اوچون تقصیر قوربانی اولان قوچلا کفّاره اتسن کی، او باغیشلانسن.

۱۷ اگر بئر نفر ربئن قدغن اتدی بوتون امرلرئئن ضدئنه بئر ائش گؤروب گوناہ ائشلتسه و بونو بئلمه دن اتسه، گنّه ده تقصیرکار سایلیب جزاسینی چکمه لی دئر. ۱۸ او، کاهنتن یانینا تقصیر قوربانی اولاراق سورودن عیبسز و سنن قییمت قویدوغونا موطابق بئر قوچ گتیرسن. بونولا کاهنت اونون بئلمه دن اتدی سَهو گوناہی کفّاره اتسن کی، او باغیشلانسن. ۱۹ بو تقصیر قوربانی دیر. بو آدم قطع ربئن حوزوروندا تقصیرکار دیر.»

قایناشان نجس حیوانین لشی، او آدم نجس و تقصیرکار سایلیب. ۱۳ اگر بئلمه دن انسان مدفوعونا توخونسا، اونو نجسله یین شییه توخونان آدم اونو بئلنده تقصیرکار سایلیب. ۴ هر کس کی، پسلنک و یا یاخشلیق اتمک اوچون، دوشونمه دن و بئلمه دن احتیاطسز بئر آند ائچئر، بونو بئلنده تقصیرکار سایلیب. ۵ بو آدم بونلاردان بئرئنه گؤره تقصیرئنی بئلنده، گرک گوناہینی اعتراف اتسن. ۶ و او گوناها گؤره ربئن حوزوروندا تقصیرئنی یوماق اوچون سورودن دئشی قوزو، یا دا دئشی کچی گؤتوروب، گوناہ قوربانی اولاراق گتیرسن. بونولا کاهنت او آدم اوچون گوناہینی کفّاره اتسن.

۷ لاکئن اگر او آدمین قوزو قوربانی کسمه یه گوجو چاتمیرسا، گوناہینا گؤره تقصیرئنی یوماق اوچون ربّه ائکی قومرو قوشو، و یا دا ائکی گؤیرچئن گتیرسن، بئرئنی گوناہ قوربانی، و او بئرئنی یاندریما قوربانی. ۸ اونلاری کاهنته گتیرسن. کاهنت قاباق گوناہ قوربانی اولان قوشو تقدیم اتسن: باشینی بدنن آیرمادان بونونو اوزسون ۹ و گوناہ قوربانین قانیندن قوربانگاهین بئر طرفئنه سَپسن، قانین قالینینی قوربانگاهین آلتیغینا تۆکسون. بو، گوناہ قوربانی دیر. ۱۰ ائکنجی قوش دا قایدا-قانونا مونسب اولاراق یاندریما قوربانی کیمی تقدیم اولونسون. بونولا کاهنت او آدم اوچون ائشلئتدی گوناہی کفّاره اتسن کی، او باغیشلانسن.

۱۱ آما اگر او آدمین حتّا ائکی قومرو قوشونا و یا ائکی گؤیرچئن گوجو چاتمیرسا، قوی ائشلئتدی گوناہ اوچون نارین اوندان إفانین اوندا بئرئنی* گوناہ قوربانی اولاراق تقدیم اتسن. لاکئن اونون اوستونه نه یاغ

چىخاردىب، آيرى پالتار گىئىنىستىن و كولو دوشىرگەدن قىراغا داشى يىب پاك بىر يره تۇكسون. ۱۲ قوربانگاھدا يانان اود گرگ يانار ساخلانسىن و سۇنمەسەن. لاکىن كاھىن ھر سحر اونون اوستونده اودون ياندىرسىن، اوستونە ياندىرما قوربانىنى دوزسون و بارىش قوربانلارنىن پىئىنى اونون اوستونده توستولەدەن ياندىرسىن. ۱۳ قوربانگاھدا يانان اود گرگ ھەمشە يانار ساخلانسىن و سۇنمەسەن.

۱۴ تاخىل تەقدىمى بارەدە قانۇن بودور: ھارون اوۋلادلارى بونو رېئىن حوزوروندا قوربانگاھىن قاباغىندا تەقدىم اتىنلر. ۱۵ سونرا اونلاردان بىرى بىر اوووج تاخىل تەقدىمىنن نارىن اونونو، ياغى و اوستونەكى بوتون كوندورلە گۇتورسون و قوربانگاھىن اوستونە توستولەدەن ياندىرسىن؛ بو رېە خوش عىطر اوچون، خاطرە تەقدىمى دىر. ۱۶ تەقدىمىنن قالان حىصەسىنى ھارونلا اوۋلادلارى يىسنلر؛ اونو موقدس بىر يردە-حوزور چادىرىنىن حىطىندە ماياسىز چۇرك كىمى يىسنلر. ۱۷ بو، مايا ائەلە گرگ پىشترئلمەسەن. من اونو، منە ياندىرىلان تەقدىملرئىمەن كاھىنلەرە دوشن پاي كىمى ورمىشم. او گونە قوربانى و تەقصر قوربانى كىمى لاپ موقدسدىر. ۱۸ ھارون اوۋلادلارىندىن ھر ارگك، اوندان يىسن. بو، رېە اولدا تەقدىم اولانلاردان سىزئىن نىسلى لىتئىزە ابدى بىر قايدادىر. اونلارا توخونان ھر كس موقدس سايلىر.“

۱۹ سونرا رب موسايا ددى: ۲۰ «ھارونون مسح اولاناجاغى گون، ھارونلا اوغوللارنىن رېە ادەجكلرى تەقدىم بودور: دائىمى تاخىل تەقدىمى اولاراق نارىن اوندان افانىن اوندان بىرئىنى*، يارىسىنى سحر، يارىسىنى دا آحشام، ۲۱ ياغلا ساجدا حاضىرلانسىن. ياخشى

۶ رب موسايا ددى: ۲ «او زامان كى، بىر آدم رېئىن ضئىئە گونە ادئىب و فاسىزلىق ادئر، و آيرى آدمان آلدىغى گىروو و يا امانتدە حىيلە ائىشلەدئر، يا دا اوغورلايىر، و اگر اونو سويور، ۳ و يا ائىتمىش بىر شىيە تاپىب او بارەدە يالان دىب آند ائىئر، الە آدمىن گونە ائىشلەدئىب اتدئىي ھر ھانسى بىر شىدن اۇترى گوناهكار چىخىر، ۴ گونە اتدئىيىنى و تەقصرئىنى بئىكندە، قوى سوياراق و يا ناحاقلىقلا گۇتوردويو اشىبىنى، و يا ياندىن اولان امانت و گىرووو، و يا تاپدىغى ائىتمىش شىيە، ۵ و يا اونا گۇرە يالاندان آند ائىچدئىي ھر شىيە تامام-كامال قايتارسىن؛ اشىبىنن اساس دېرئىن اوستونە پىشە بىرئىنى دە علاوہ ادئىب تەقصر قوربانىنى تەقدىم ادن گون، صاحبئىنە ورسن. ۶ سونرا سوروسوندىن عىبىسز و ستن قىمىت قويدوغونا موطابقى بىر قوچ، تەقصر قوربانى اولاراق، رېە تەقدىم اوچون كاھىننىن يانينا گىترسىن. ۷ بونولا كاھىن رېئىن حوزوروندا او آدم اوچون كئارە اتسن و گونە ادن آدم تەقصرئىنە سبب اولدوغو ھر شىدن باغىشلانار.»

كاھىنلر اوچون تەقدىملر و قوربانلار بارەدە تەلنىمات

۸ رب موسايا ددى: ۹ «ھارونلا اوغوللارنىنا امر ادئىب دە: ”ياندىرما قوربانى بارەدە قانۇن بودور: ياندىرما قوربانى بوتون گىجە سحرە قدر قوربانگاھداكى اود اوستونە قالسىن، قوربانگاھىن اودو گرگ سۇنمەدن يانسىن. ۱۰ كاھىن كئان پالتارىنى، كئان آلت پالتارىنى آينئىنە گىئىب، ياندىرما قوربانىنىن كولونو كى، قوربانگاھدا اود اوستونە يانىب كول اولوب، گۇتورسون و او كولو قوربانگاھىن يانينا قويسون. ۱۱ سونرا كاھىن پالتارىنى

قوربانگاهادا توستوله دئب یاندریسین؛ بو، تقصیر قوربانیدی. ۶ کاهن نسلئندن اولان هر ارگک اوندان یسئن؛ موقدس بئر یرده ییئلسئن؛ او، لاپ موقدسدئر.

۷ تقصیر قوربانیدی دا، گونا قوربانیدی کئمی دئر، اونلارین حاقیندا آنجاق بئر قانون وار؛ قوربانین آتی کفاره دن کاهنه عایدیدیر. ۸ بئر آدمین گئتردییی یاندریما قوربانینین دَرئسی ده همئن قوربانیدی تقدیم دن کاهنه عایدیدیر. ۹ تندرده پئشئرئلمئش هر تاخیل تقدیمی، تاوادا، ساجدا حاضیرلانان هر بئر شی، اونو تقدیم دن کاهنه عایدیدیر. ۱۰ یاغلا قاتیلیمیش، یا دا هر قورو تاخیل تقدیمی بوتون هارون اوولادلاری آراسیندا برابر پایلارا بؤلونسون.

باریش قوربانیدی

۱۱ ربه تقدیم اولونان باریش قوربانیدی بارهده قانون بودور: ۱۲ اگر کئمسه اونو تشگور اتمک اوچون قوربان گئترسه، اوندا او، تشگور قوربانیدی ائله بئرئلکده، یاغلا قاتیلیمیش مایاسیز فطئرلر، اوستونه یاغ سورتولموش مایاسیز کولچهلر و یاغلا قاتیلیمیش نارین اوندان کؤکه لر گئترسئن. ۱۳ تشگور اوچون باریش قوربانینین تقدیم دن، گرک تقدیمئنی مایالی چؤرک کؤکه لری ائله گئترسئن. ۱۴ بونلارین هر جوروندن بئرئنی ربه قالدیریلان پای کئمی تقدیم اتسئن. او، باریش قوربانینین قانینین سَپَن کاهنه عایدیدیر. ۱۵ تشگور اوچون باریش قوربانینین آتی، قوربان کسئلن گون ییئلسئن. اوندان هج بئر شی سحره قدر قالماسین.

۱۶ آما اگر کئمسه اتدییی نذره گؤره، و یا اؤز گؤیلو ائله قوربان تقدیم اتسه، قوربانین آتی، کسئلدییی گون ییئلسئن، و قالان حئصه سی ده صاباحکی گون ییئله بئرلر، ۱۷ لاکئن قوربانلیق آتئندن قالان هر شی

قاریشیلدیغی زامان اونو گئترئن. بو تاخیل تقدیمئنی تنکه-تنکه قیزارمیش، ربه خوش عطر اولاراق گئترئن. ۲۲ اونو او کاهن تقدیم اتسئن کی، هارون اوغوللاریندان مسح اولونوب و اونون یرئنه کچئب؛ ابدی بئر قایدایا گؤره، بو گرک تامامن توستوله دئلب یاندریسین. ۲۳ به-له کاهنئن گئتردییی هر تاخیل تقدیمی تامامن یاندریسین؛ او ییئلزدئر.

۲۴ سونرا رب موسایا ددی: ۲۵ «هارونلا اوغوللارینا به ده:» گونا قوربانیدی بارهده اولان قانون بودور: گونا قوربانیدی، یاندریما قوربان کسئلن یرده ربتن حوضوروندا گئلسئن. بو قوربان لاپ موقدسدئر. ۲۶ گونا قوربانینین تقدیم دن کاهن اونو یسئن. او گرک موقدس بئر یرده، حوضور چادیرینین حیطئنده ییئلسئن. ۲۷ اونون آتئنه توخونان هر بئر شی موقدس ساییلار؛ او قوربانین قانیندان هر پالتارا سیچراسا، او پالتار گرک موقدس بئر یرده یویولسون. ۲۸ آتئن پئشئرئلدییی ساخسی قاب دا سیندریسین؛ اگر او بورونج قابدا پئشئرئلب، اوندا بو قاب اووولوب، سو ائله یاخالاسین. ۲۹ کاهن نسلئندن هر ارگک اونو یسئن؛ او لاپ موقدسدئر. ۳۰ لاکئن گونا قوربانیندان کی، اونون قانی کفاره اوچون حوضور چادیرینا گئترئلب، ییئلمه سن. او قوربان اوددا یاندریلمالی دیر.

۳۱ تقصیر قوربانیدی بارهده قانون بودور؛ او، لاپ موقدسدئر. ۳۲ تقصیر قوربانیدی، یاندریما قوربانلار کسئلن یرده گئلسئن و کاهن اونون قانین قوربانگاھین هر طرفئنه سَپَسئن. ۳۳ اونون بوتون پئشینی تقدیم اتسئن: قویروغونو، ائج آلتی اؤرتن پئیی، ۴ بلنده کی هر انکی بؤیره یینی اوستونده کی پئیی ائله، قارا جیه رتن قویروغا بئزه حئصه سئنی؛ بونلاری بؤیره کلری ائله بئرئلکده چیحارتسین. ۵ کاهن بونلاری اودلا ربه تقدیم اولان قوربان اولاراق

دۇشۇ آتئى گىئىرئى، دۇشۇ رېئىن حوزوروندا پىل لىتمە تىقدىمى ورسىن. ۳۱ كاهىن پىئى قوربانگاھدا توستولەدئىب ياندىرسىن؛ آما دۇشۇ آتى هارونلا اؤولادلارينا عاييد اولسون. ۳۲ بارىش قوربانلارينييزين صاغ بودونو قالدیرما تىقدىمى اولاراق كاهننه ورتن؛ ۳۳ هارون اؤولادلارينييزين آراسيندان او كاهننى كى، بارىش قوربانينييزين قان و پىئىنى تىقدىم ادئر، بو صاغ بود اونون پايىدير. ۳۴ چونكى من پىل لىتمە تىقدىمىنن دۇشۇ آتئى و قالدیرما تىقدىمىنن بودو ائسرائىل اؤولادلاريندان، اونلارين بارىش قوربانلاريندان گۇتوروب، كاهنن هارونلا اؤولادلارينا ائسرائىللى لردن گلن ابدى پاي اولاراق ورمىشم. ۳۵ ربه ياندىريلان تىقدىملردن هارون و اونون اوغوللارينا مخصوص اولان پاي بودور كى، هارون اونلارنى كاهنلىته تىغىن اتدئى گون، بو پايى اونلارنى وردى. ۳۶ رب هارون و اونون اؤولادلاريني مسح اتدئى گون ائسرائىل اؤولادلارينا امر ورمىشدى كى، نىسئلدىن نىسئله بو ابدى پايى اونلارنى ورسنلر.»

۳۷ بو، ياندىرما قوربانى، تاخيل تىقدىمى، گوناھ قوربانى، تىقصر قوربانى، تىقدىس تىقدىمى و بارىش قوربانلارنى بارهده اولان قانوندور ۳۸ كى، رب سئنا داغيندا موسايامر اتدى. رب بو امرى ائسرائىل اؤولادلارينا سئنا چؤلونده، او گون وردى كى، اونلاردان ربه قوربان گىئىرئىنى ائستهمىشدى.

هارونلا اوغوللارينييزين كاهنلىته تىقدىس

اولونماسى

(چىخىش ۲۹:۱-۳۷)

رب موسايامر ددى: ۲ «هارونلا اوغوللاريني، كاهنن پالتارلاريني، مسح ياغيني و گوناھ قوربانى كىسمك اوچون گاميشى، ائكى قوچو، ماياسىز چؤرك سىدئىنى گوتور. ۳ و بوتون جاماعاتى حوزور چاديرينييزين گىئىشئى يىغ.»

اوچونجو گون اوددا ياندىريلسىن. ۱۸ اگر بارىش قوربانلارينييزين آتئىنن اوچونجو گون پىئىسه، او قوربانى گىئىنن آدم مقبول اولماز. قوربانين دا فايداسى اولماز. بو آت ائيرنج سايبيلار و اونو پىئىنن آدمين تىقصرى اؤز بونونا اولار.

۱۹ نئىس سايبيلان هر هانسى بئر شيه توخونان آت پىئىلمهلى دىئل؛ گرگ اوددا ياندىريلسىن. هر پاك آدم آيرى آتدن پىئه بئلر؛ ۲۰ آما هر كس نئىس حالدا اولاركن ربه گىئىنن بارىش قوربانينييزين آتئى پىسه، گرگ اؤز خالقى آراسيندان قوولسون. ۲۱ بئر نفر هر هانسى نئىسه، ائسترا انسان نئىسلىنى، ائسترا نئىس بئر حيوان، و يا هر هانسى نئىس بئر شيه توخونوب، آما سونرا رېئىن بارىش قوربانينييزين آتئىنن پىسه، او گرگ خالقى آراسيندان قوولسون.»

خالق اوچون قوربانلار حاقيندا تىلمىت

۲۲ رب موسايامر ددى: ۲۳ «ائسرائىل اؤولادلارينا بله ده: «اؤكوز، قويون، يا دا كچى پىئىنى يمه يىن. ۲۴ اؤلو حيوانين پىئىنى، قوردون پارچالايىب اؤلدوردويو حيوانين پىئىنى هر آيرى بئر ائش اوچون ائشلهده بئلسنننر، لاكئن اونو اصلا يمه جىكسئنر. ۲۵ هر كس ربه ياندىريليب تىقدىم اولونان حيوانين پىئىننن پىسه، خالقى آراسيندان قووللاجاق. ۲۶ بوتون ياشادىغىنيز يرلرده هچ واخت قوشلارين و حيوانلارين قانينى يمه جىكسئننر؛ ۲۷ قان پىئىن هر كس خالقى آراسيندان قووللاجاق.»

۲۸ رب موسايامر ددى: ۲۹ «ائسرائىل اؤولادلارينا بله ده: «ربه بارىش قوربانلارنى تىقدىم ادن هر كس، بارىش قوربانلارينييزين بئر حىصه سئنى رېئىن حوزوروندا قوربان گىئىرسن. ۳۰ ياندىريلان قوربانينى اؤز الى ائله ربه تىقدىم گىئىرسن؛ حيوانين پىئىنى،

حَضَّه سَنَی قوربانگاهین آلتلیغینا تۆکدو و اونا کَفَّارَه اتمک اوچون تقدُّس اتدی. ۱۶ موسا حیوانین ائچ آلتینین اوستونده کی بوتون پئی، قارا جئیه رئن قویروغا بَنزهر حَضَّه سَنَی، هر ائکی بؤیره یی پئی ائله گؤتوردو و قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیردی. ۱۷ لاکئن گامیش و دَرَسَنَی، آتئنی و باغیرساغینی دوشرگه نئن ایشیننده اوددا یاندیردی. نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی.

۱۸ سونرا یاندیرما قوربانی اوچون نظرده توتولموش قوچو گئتردی. هارون و اوغوللاری اللرنی قوچون باشینا قویدولار. ۱۹ موسا قوچو کسدی و قانینی قوربانگاهین هر طرفنه سَبَدی. ۲۰ قوچو تئکه-تئکه دوغرادى؛ باشینی، تئکه لرئنی و پئینی توستوله دئب یاندیردی. ۲۱ ائچ آلات و آیاقلارینی سو ائله یوباندان سونرا، موسا بوتون قوچو قوربانگاهدا توستوله دئب یاندیردی. بو، خوش عطر اوچون یاندیرما قوربانى ائدی؛ بو ربه خوش عطر اوچون، اولدا تقدُّم اولونان قوربان ائدی. نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی.

۲۲ سونرا موسا او بئری قوچو یعنی تقدُّس قوچونو گئتردی؛ هارون و اوغوللاری اللرنی قوچون باشینا قویدولار. ۲۳ موسا اونو کسدی؛ قانیندان بئر آز گؤتوروب، هارونون صاغ قولاغینین مَرَجه یئننه، صاغ الئئنن و صاغ آیاغینین باش بارماغینا چکدی. ۲۴ هارونون اوغوللارینی دا گئترئب، اونلارین صاغ قولاق مَرَجکلرننه، صاغ اللرنئن باش بارماقلارینا و صاغ آیاقلارینین باش بارماقلارینا قان چکدی. سونرا قانین قانلیننی قوربانگاهین هر طرفنه سَبَدی. ۲۵ موسا پئینی، قویروغونو، ائچ آلتینین اوستونده کی بوتون پئی، قارا

۴ موسا ربئن امرئنه عمل اتدی. جاماعات حوضور چادیرینین گئرشئنه ییغیلاندا ۵ موسا اونلارا ددی: «یرئنه یتیره جئیمئز ربئن امر اتدئی بودور.»

۶ سونرا موسا هارونلا اوغوللارینی اثره لی گئترئب، اونلاری سودا غوصل وردی. ۷ هارونون آییننه خئرَقه نی گئندئرئب، بلئنه قورساغینی باغلادی و اوستوندن جوْبَه نی گئندئردی. سونرا اِفودو اوستونه قویدو و اِفودون کمرئنی بلئنه باغالییب بَرکئتدی. ۸ اِفودون اوستونه دؤشلویونو، دؤشلویونه ده اورئم و تومئمی * یرلشدئردی. ۹ اونون باشینا عَمَامه نی، عَمَامه نئن قاباق حَضَّه سَنه قیزیل لؤوحه جئیی، موقدَّس تاجی قویدو. نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی.

۱۰ سونرا موسا مسح یاغینی گؤتوروب، خیمه نی و ائچئنده کی هر شی مسح ادئب، تقدُّس اتدی. ۱۱ مسح یاغینی قوربانگاهدا یئدی دَفه سَبَدی، قوربانگاه و اونونلا بوتون اسبابلارینی، بؤیوک لَینه آلتلیغینی تقدُّس اتمک اوچون مسح اتدی. ۱۲ سونرا مسح یاغیندان بئر آز هارونون باشینا تۆکوب، اونو تقدُّس اتمک اوچون، مسح اتدی. ۱۳ سونرا موسا هارونون اوغوللارینی اثره لی گئتردی، اونلارا خئرَقه گئندئردی، بلئرئنه قورشاق باغلادی و باشلارینا پاپاق قویدو. نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی.

۱۴ بوندان سونرا موسا گوناَه قوربانى اوچون نظرده توتولموش گامیشی گئتردی. هارون و اوغوللاری بو گامیشین باشینا اللرنی قویدولار. ۱۵ موسا گامیشی کسدی، قانینی گؤتوروب بارماغی ائله قوربانگاهین بوینوزلارینین هر طرفنه چکدی و قوربانگاهی تظهرت اتدی. سونرا قانین قالان

اوچون بو گون ادتلن هر شینن اولماسینی امر اتدی کی، سئری کفاره اتسن. ۳۵ یدئ گون، گجه-گوندوز حوزور چادیرینین گئرشینده قالین و ربئن امرنئی رعایت ادئن کی، اؤلمه یه سنئین. چونکی منه بله امر ورتلئب.»

۳۶ بله جه هارونلا اوغوللاری، ربئن موسا واسطه سی ائله امر اتدئی هر شییه عمل اتدلئر.

هارون قوربان گئترئر

۹ سگئزئنجی گون موسا هارونو، هارونون اوغوللارینی، و انسرائیل آغساقالارینی یانینا چاغیریب ۲ هارونا ددی: «اؤزون اوچون گونا قوربانی اولاراق عییسئر بئر ارگک دانا، و یاندیرما قوربانی اولاراق عییسئر بئر قوچ گؤتور، و ربئن حوزوروندا تقدئم ات. ۳ سونرا انسرائیل اؤولادلاری ائله دانیشیب اونلارا ده: ”گونا قوربانی اولاراق بئر ارگک کچی، یاندیرما قوربانی اولاراق بئر ائللک عییسئر بئر دانا و بئر ائللک عییسئر بئر قوزو، ۴ و باریش قوربانی اولاراق بئر گامیش، بئر قوچ، یاغلا قاتیلیمیش تاخیل تقدئملری گؤتورون. چونکی بو گون رب سئزه گؤرونه جک.»

۵ بله جه اونلار موسانین امر اتدئی هر شییه حوزور چادیرینین قاباغینا گئتردلئر و بوتون جاماعات یاخینلاشیب، ربئن حوزوروندا دوردو. ۶ موسا ددی: «بودور او شی کی، رب سئزه اده حیینی امر ادئب. اله کی، ربئن جلالی سئزه گؤرونسون.» ۷ سونرا هارونا ددی: «قوربانگاها یاخینلاش و اؤزون اوچون گونا قوربانی ائله یاندیرما قوربانینی تقدئم ات. اله کی، هم اؤزون، هم ده خالق اوچون کفاره اده سن. سونرا خالقین قوربانینی تقدئم ات کی، اونلار اوچون کفاره اده سن. نجه کی، رب امر ادئب.»

۸ هارون قوربانگاها یاخینلاشیب اؤزو اوچون گونا قوربانی اولان دانانی کسدی.

جئیه رئنئنن قویروغا بئزه هر حئصه سنئی، هر ائکی بؤیره کله پئینی و صاغ بودونو گؤتوردو. ۲۶ ربئن قاباغیندا اولان مایاسیز چؤرکلر سبدئندن، بئر مایاسیز چؤره بی، یاغلا قاتیلیمیش چؤرک کؤکه سی، و بئر کولچه گؤتوردو و یئی ائله صاغ بودون اوستونه قویدو. ۲۷ سونرا بونلارین هامیسینی هارون و اونون اوغوللارینین اللرنه وردی کی، ربئن حوزوروندا یل لئمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتسن. ۲۸ سونرا موسا بو شیلری اونلارین اللرنئندن آلسین و قوربانگاها یاندیرما قوربانی ائله توستوله دئب یاندیردی. بونلار، خوش عطر اوچون تقدئس قوربانی ائدی؛ اولدا ربئه تقدئم اولان بئر قوربان ائدی. ۲۹ موسا دؤش آتنی گؤتوردو و اونو ربئن حوزوروندا یل لئمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتدی. بو، تقدئس قوربانی اولان قوچدان موسانین پایی ائدی، نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی.

۳۰ موسا مسح یاغیندان و قوربانگاها کی قاندا بئر آز گؤتوروب، هارونا، اونون پالتارلارینا، اوغوللارینا و اونلارین پالتارلارینا سپیدی. بله جه، هارونو و اونون پالتارلارینی اوغوللارینی و اونلارین پالتارلارینی تقدئس اتدی.

۳۱ سونرا موسا هارونلا اوغوللارینا ددی: «آتی حوزور چادیرینین گئرشینده قینادین و و اورادا اونو تقدئس تقدئمئن سبدئنده اولان چؤرکله ییئن. نجه کی، امر ادئب ددئم: ”هارون و اوغوللاری اونو یییه جکلر.“ ۳۲ چؤره یئن و آتنن قالان حئصه لری اوددا یاندیریلسین. ۳۳ تقدئس گونلرنئئر باشا چاتانا قدر، یدئ گون حوزور چادیرینین گئرشیندن قیراغا چیخمایین؛ او گونه کئی کی، سئزنن وظئفه یه کچمه واختینیز حله باشا چاتمایب. چونکی او سئری یدئ گون ائچئنده وظئفه یه قویاجاق. ۳۴ رب اونون

هارون دا پئیلیری قوربانگاهادا توستوله دئب یانیدیردی. ۲۱ لاکئن دؤش آتئرئنی صاغ بودو ائله بئرئلکده ربتئن قاباغیندا پیل ئتمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتدی. نجه کی، موسا امر اتمئشدی.

۲۲ سونرا هارون اللرئنی خالقا طرف قالدیریب، اونلارا برکت وردی، و گوناہ قوربانینی، یانیدیرما قوربانینی و باریش قوربانینی تقدئم ادندن سونرا آشاغی دوشدو. ۲۳ موسا ائله هارون حوضور چادیرینا گئردئلر. چادیردان چیخیب خالقا برکت وردئکدن سونرا، ربتئن جلالی بوتون خالقا گؤرونو. ۲۴ سونرا ربتئن حوضوروندان اود چیخیب، قوربانگاهاکی یانیدیرما قوربانی ائله پئیی یانیدیریب یوخ اتدی. بوتون خالق بونو گؤردوکده قیشقیریب اوزو اوسته یره دوشدولر.

ناداب و آبئھونون محو اولماسی

هارون اوغوللاری ناداب و آبئھو بوخوردانلارینی گؤتوروب، ائچئنه کؤزرمئش کؤمور، کؤمورون اوستونه ده بوخور قویدولار و ربتئن حوضورون حارام اود گئردئلر. بله تقدئمی رب امر اتمه مئشدی. ۲ ربتئن حوضوروندان اود گلئب، اونلاری محو اتدی. اونلار ربتئن حوضوروندا اولدولر. ۳ موسا هارونا ددی: «بودور او سؤز کی، رب ددی: ”منه یاخینلاشانلار، منی موقدس سایاجاقلار، بوتون خالق منی عئزتلندئرہجک.“» لاکئن هارون ساکتت قالدی.

۴ موسا هارونون عَمئسی اوڑی الئن اوغوللاری مئشال و ایصافانی چاغیریب ددی: «یاخین گلئن و قوحوملارینیزین جسدلرئنی موقدس یرئن قاباغیندان دوشرگه نئن اشئیننه آپارین.» ۵ لهجه اونلار یاخینلاشیب، جسدلری خئرقلری آئینندهجه دوشرگه نئن اشئیننه آپاردیلار. نجه کی، موسا دمئشدی. ۶ موسا هارون و اونون اوغوللاری

۹ اونون قانینی هارونون اوغوللاری آتالارینا تقدئم اتدئر. هارون بارماغینی قانا باتیریب، قوربانگاھین بویوزلارینا بئر آز چکدی؛ قانین قالان حئصه سئنی ده قوربانگاھین آلتلیغینا تؤکدو. ۱۰ سونرا گوناہ قوربانینین پئینی، بؤیره کلرئنی، قارا جئیه رئن قویروغا بئزهر حئصه سئنی قوربانگاهادا توستوله دئب یانیدیردی. نجه کی، رب موسایا امر اتمئشدی. ۱۱ لاکئن قوربانین آتی ائله دئرسئنی دوشرگه نئن اشئیننده یانیدیردی.

۱۲ بوندان سونرا هارون یانیدیرما قوربانینی کسدی. اونون قانینی هارونون اوغوللاری آتالارینا گئردئلر؛ او دا قانی قوربانگاھین هر طرفنه سېدی. ۱۳ پارچا-پارچا کسئلن یانیدیرما قوربانی باشی ائله هارونا گئردئلر؛ او دا اونلاری قوربانگاهادا توستوله دئب یانیدیردی. ۱۴ قوربانین ائچ آلتی ائله آیاقلارینی یویوب، قوربانگاهادا یانیدیرما قوربانی ائله بئرئکده توستوله دئب یانیدیردی. ۱۵ سونرا هارون خالقین قوربانینی تقدئم اتدی. خالق اوچون گوناہ قوربانی اولان کچئنی گؤتوروب کسدی؛ اونو بئرئنجی گوناہ قوربانی کئی تقدئم اتدی. ۱۶ یانیدیرما قوربانی اوچون حیوانی گئرتئب، اونو قایدا-قانونا مونسئب تقدئم اتدی. ۱۷ سونرا هارون تاخیل تقدئمینی گئرددی. اوووجونو تاخیل تقدئمی ائله دولدوردو و قوربانگاهادا توستوله دئب یانیدیردی. بو سحر تقدئم اولونان یانیدیرما قوربانیندان علاوه اندی.

۱۸ هارون خالق اوچون باریش قوربانی اولان گامیش و قوچو کسدی. هارونون اوغوللاری اونلارین قانینی آتالارینا گئردئلر؛ او دا قانی قوربانگاھین هر طرفنه سېدی. ۱۹ گامیش و قوچون پئینی، قویروغونو، ائچ آلتی اوڑتن پئینی، بؤیره کلرئنی، قارا جئیه رئن قویروغا بئزهر حئصه سئنی گؤتوروب ۲۰ پئی حئصه لرئنی دؤش آتئرئتن اوستونه قویدولار.

سزئڭن و اوولادلارینیزین ابدی پایی اولاجاق. نجه کی، رب امر ادئبدئر. ۱۶ موسا گونا قوربانی اولان کچئنی دئقلته آختاردی. آما یاندیریلیمیشدی. اونا گۆره ده، هارونون صاخ قالان اوغوللارینا، العازارا و ائتامارا قزبله نئب ددی: ۱۷ «سز نه اوچون گونا قوربانینی موقدس یرده یمه دئنتز؟ چونکی بو قوربان لاپ موقدسدر، و رب سئزه وردی کی، اونولا جاماعاتین تقصئرئنی قالدیریب، اونلار اوچون ربئن حوزوروندا کفاره اده سئنتز. ۱۸ کچئنن قانی انچه ربئی، موقدس یره گئترلمه دئیننه گۆره، سز اونون آئننی حتمن موقدس یرده یمه لی ائدئنتز. نجه کی، امر اتمئشدئم. ۱۹ آما هارون موسایا ددی: «باخ، اله بو گون اونلار گونا قوربانی و یاندیرما قوربانی ربئن حوزوروندا تقدئم ادئبلر. باشیما بله شیلر گلدئکده، اگر من بو گون گونا قوربانینی یمش اولسایدیم، مگر ربئن نظرئنده مقبول اولاردی؟» ۲۰ موسا بونو اشدئکده نظرئنه خوش گلدی.

آتی یمئکن و یمئلمه یین حیوانلار

(تئشیه ۱۴:۳-۲۱)

رب موسا ائله هارونا گئنه دانئشیب، بله ددی: ۲ «ائسرائیل اوولادلارینا بله دئین: «قورودا یاشایان حیوانلاردان بله لرئن آئننی یمه بلر سئنتز. ۳ هر هانسی کامئل قوشا دیرناقلی قووشه یین حیوانین آئننی یمه بلر سئنتز، ۴ لاکئن قووشه یین، و یا قوشا دیرناقلی حیوانلار انچئنده بونلاری یمه یین: دوه، چونکی او قووشه سه ده، قوشا دیرناقلی دئیل. بونا گۆره ده سزئڭن اوچون حارامدیر؛ ۵ قایا دووشانی، چونکی او قووشه سه ده، قوشا دیرناقلی دئیل. بونا گۆره ده سزئڭن اوچون حارامدیر؛ ۶ دووشان، چونکی او قووشه سه ده، قوشا دیرناقلی دئیل. بونا گۆره ده سزئڭن اوچون حارامدیر؛ ۷ دونگوز، چونکی او

العازار و ائتامارا ددی: «باشلارینیزین ساچلارینی داغیتمایین، پالتارلارینیزی جیرمایین کی، اولمه به سئنتز و ربئن قضبی ده بوتون جاماعاتا گلمه سنن. آنجاق بوتون ائسرائیل لی هموطنلرئنتز، ربئن یاندیردیغی آدمالارین یاسینی توتسونلار. ۷ سز حتا حوزور چادیرینین گئرئشئندن ائشیه ده چیخمایین، یوخسا اولر سئنتز. چونکی ربئن مسح یاغی، سزئڭن اوستونوزده دئر.» اونلار دا موسانین ددئی کئمی اتدئر.

کاهئتلر اوچون تعللمات

۸ رب هارونا ددی: ۹ «سن و اوولادلارین حوزور چادیرینا گئرنده نه شراب، نه ده کفئلدئرئجی آیری بئر انچکی انچمه یین. یوخسا اولر سئنتز. بو، سزئڭن اوچون نسلدن- نسله ابدی قایدادیر. ۱۰ موقدسله عادی شیلری آیرد ادئن، هم ده پاک و نجئس شیلر آراسیندا فرق قویون. ۱۱ و موسا واسئطه سی ائله ربئن ددئی بوتون قایدالاری ائسرائیل اوولادلارینا اؤیردئن.»

۱۲ موسا هارون و اونون صاخ قالان اوغوللاری العازار و ائتامارا ددی: «رَبّه اودلا تقدئم اولونموشدان قالان تاخیل تقدئمئنی گۆتورون و مایاسیز چۆرک پئشئرب قوربانگاهین یانیندا یمئن، چونکی بو لاپ موقدسدر. ۱۳ اونو موقدس بئر یرده یمئن، چونکی بو، ربه اودلا تقدئم اولانلاردان سنن و سنن اوغوللارینین پاییدیر. منه ورئلمئش امر بله دئر. ۱۴ لاکئن یمئلمه تقدئمی اولان دؤش آئننی و قالدیرما تقدئمی اولان بود آئننی سن، اوغوللارین، و قیزلارین پاک بئر یرده یمئن؛ چونکی بونلار ائسرائیل اوولادلارینین باریش قوربانلاریندان سنن و اوولادلارینین پاییدیر. ۱۵ قالدیریلان بود آتی و یمئلدن دؤش آتی ربئن قاباغیندا یمئلمه تقدئمی اولراق یمئلمک اوچون پئی تقدئمی ائله گئترئن. بو،

نجئس ساییلیر. ۲۵ اونلارین لیشندن بئر حئصه سئنی داشییان هر کس پالتارلارینی یوسون و آخشاما قدر نجئس ساییلیرین. ۲۶ کامل قوشا دیرناغی اولمایان، و یا قوشمه یین هر حیوان سئزئن اوچون نجئس اولسون. اونلارا توخونان هر کس نجئس ساییلیرین. ۲۷ پنجه لری اوستونده برئین دورد آیاقلی هر حیوان سئزئن اوچون نجئس اولسون؛ اونلارین لیشنه توخونان هر کس آخشاما قدر نجئس ساییلیرین. ۲۸ اونلارین لیشنی داشییان، پالتارلارینی یوسون و آخشاما قدر نجئس ساییلیرین. بو حیوانلار سئزئن اوچون نجئس ساییلیرین. ۲۹ یرده قاینشان حیوانلار آراسیندا سئزئن اوچون نجئس اولان بونلار دیر: کور سئچان، سئچان، هر جور گرتنگله، ۳۰ گگون، واران، دووار گرتنگله سی، گلر، بالا سوسمار. ۳۱ بونلار بوتون قاینشان حیوانلار آراسیندا سئزئن اوچون نجئس اولسون. اونلارین لیشنه توخونان هر کس آخشاما جاق نجئس ساییلیرین. ۳۲ اونلاردان بئرئشئن لشی، اوستونه دوشن هر شیئی نجئس ادئر. هر تاختا، پارچا، دری، و یا کئسه، هر نه ائش اوچون ائشله نن شی سویا سالینسین. آخشاما قدر نجئس ساییلیرین، آخشامدان سونرا تمئر ساییلیرین. ۳۳ اونلاردان بئری گئل قابین ائچئننه دوشسه، اونون ائچئننده کی هر شیئی نجئس ساییلیر جاق و قابی گرک سیندیراسینیز. ۳۴ بله بئر قابدان، خوره یین ائچئننه سو توکولسه، او خورک نجئسله نئر. بو جور قابین ائچئننده هر ائچکی نجئسله نئر. ۳۵ او حیوانلاردان بئرئشئن لشی، اوستونه دوشن هر بئر شیئی نجئس ادئر. ائستر تندئر، ائستر اوجاق، سؤکولسون، چونکی نجئسله نئب؛ اونلار سئزئن اوچون نجئس اولسون. ۳۶ آئجاق سو بولاغی، و یا سو آنباری پاک ساییلیرین. بو حیوانلارین لیشنه توخونان هر کس نجئس ساییلیرین. ۳۷ بونلاردان بئرئشئن لشی اکئن

کامل قوشا دیرناقلی اولسا دا، قوشمه مئر. بونا گوره ده سئزئن اوچون حارامدیر. ۸ اونلارین نه آتئی بیئن، نه ده لیشنه توخونون. اونلار سئزئن اوچون حارامدیر. ۹ سولاردا اولانلاردان بونلاری یئیته بئلسئزئز؛ سولاردا، دهنزلرده، و یا چاییلاردا یاشایان حیوانلاردان اوزمک باله لری و پولجوقلاری اولانلارین هامیسینی یئیته بئلسئزئز. ۱۰ آما دهنزلرده، و یا چاییلاردا قاینشان حیوانلاردان اوزمک باله لری و پولجوقلاری اولمایان سولاردا یاشایان هر مخلوق، سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۱۱ اونلار سئزئن اوچون ائیرنج اولاجاق، اونلارین آتئی یمه یئن و لیشندن ده ائیره ننن. ۱۲ سولاردا اوزمک باله لری و پولجوقلاری اولمایانلارین هامیسینی سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۱۳ ائیرنج اولدوغونا گوره قوشلاردان بونلاری یمه یئن: قارتال، کچله کرکس، قارا کرکس، ۱۴ چالاغان، شاهئن جئسنئندن اولانلار، ۱۵ بوتون قارغا جئسنئندن اولانلار، ۱۶ بايقوش، قارتال بايقوشو، دهنز قوشو، قیرغی جئسنئندن اولانلار، ۱۷ بالا بايقوش، قاراباتاق، بؤیوک بايقوش، ۱۸ آغ بايقوش، چؤل بايقوشو، لیش کرکسی، ۱۹ لیلک، بالیق اودان جئسنئندن اولانلار، شانایئیک، خوقاش. ۲۰ دورد آیاقلا گزن، قانادلی حشره لرئن هامیسینی دا سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۲۱ لاکئن دورد آیاقلا گزن، قانادلی حشره لرئن اونلاری کی، یرده سیچراماق اوچون اویناقلی آیاقلاری وار، یئیته بئلسئزئز؛ ۲۲ اونلاردان چئیرتکه جئسنئندن اولانلاری، کچله چئیرتکه جئسنئندن اولانلاری، سوساری جئسنئندن اولانلاری، جیرجیراما جئسنئندن اولانلاری ییمک اولار. ۲۳ لاکئن بوتون او بئری دورد آیاقلی قانادلی حشره لر سئزئن اوچون ائیرنج اولسون. ۲۴ بو حیوانلاردان سئزئن اوچون بئلسئزئز. اونلارین لیشنه توخونان دا آخشاما قدر

بئر آرواد، آیباشی نجنسلئک دؤورونده اولدوغو کئمی، یدای گون نجنس سایلیسین. ۳ سگئزئنجی گون اوشاق ختنه اولونسون. ۴ آرواد، قان آخامدان تمئزئکمک اوچون، داهای اوتوز اوچ گون گؤزله سنن. بو تمئزئلمه دؤورو قورتارانای قدر، آرواد هچ بئر موقدس شیه توخونامالی و موقدس مکانا گئرمه ملی دئر. ۵ آما اگر قیز اوشاغی دوغسا، آیباشی و اختی کئمی، انکی هفته نجنس سایلیسین؛ و تمئزله نمک اوچون آلتیمیش آلتی گون گؤزله سنن.

۶ اوغلان و یا قیز اوشاغی دوغوب تمئزئلمه مودتی قورتاراندا، آرواد حوضور چادیرینین گئرشئننده کاهنئنن یانینا یاندریما قوربانای اولاراق بئر-ائئک بئر قوزو و گوناہ قوربانای اولاراق بئر گؤیرچئن، و یا قومرو قوشونو گئرسن. ۷ کاهئن بونلاری ربئن حوضوروندا قوربان ادئب، زاهی آرواد اوچون کفاره اتسن کی، او قان آخماسیندان تمئز اولسون. قیز یا اوغلان دوغان زاهی آرواد اوچون قانون بودور.»

۸ اگر آروادین قوزو گئرمیه گوجو چتامیر، اوندا او، ائکی قومرو قوشو، و یا ائکی گؤیرچئن گئرسن؛ بئرئنی یاندریما قوربانای، او بئرئنی ده گوناہ قوربانای. بونونلا کاهئن همئن زاهی اوچون کفاره اتسن کی، او تمئز اولسون.

دَری ناخوشلوقلاری

۱۳ رب موسایا و هارونا دانیشیب، ددی: ۲ «بئر آدمین بدنئنن دَرئسننده شئش، و یا سَپکی، و یا لَکه عمله گلئب، دَرئده جوزام* کئمی گؤرون بئر چئرک اتمه اولسا، قوی او آدم کاهئن هارونون، و یا اونون اوغوللاریندان اولان کاهئنلرئن بئرئنن یانینا گئئرئلسن. ۳ کاهئن

اوچون آیریلیمیش توخومون اوستونه دوشسه، او توخوم تمئز سایلیسین. ۳۸ آما لَش، سویا سالیئمیش توخومون اوستونه دوشسه، توخوم سئزئن اوچون نجنس اولسون.

۳۹ اگر آتی سئزئن اوچون یمه لی حیوانلاردان بئرئ اؤلسه، لَشئنه توخونان آدم آخشاما قدر نجنس سایلیسین. ۴۰ او حیوانین لَشئندن یئین آدم پالتارینی یوسون و آخشاما قدر نجنس سایلیسین. لَشئنی داشیبیان آدم دا پالتارینی یوسون و آخشاما قدر نجنس سایلیسین.

۴۱ یر اوزونده سورونن هر قاینانشان حیوان سئزئن اوچون ائیرنج اولسون؛ اونو یمه یئن. ۴۲ ائستر قارنی اوستونده، ائستر دؤرد آیاغی ائله سورونن، یا دا یر اوزونده کی چوخ آراقلی اولان قاینانشان حیوانلاردان یمه یئن، چونکی اونلار ائیرنج دئر. ۴۳ قاینانشان حیوانلارین هچ بئرئ ائله اؤزونوزو ائیرنج ادئب نجنسلمه یئن، اله کی، نجنس اولاسینیز.

۴۴ تاریخیز رب منم. اؤزونوزو تقدس ادئن و موقدس اولون، چونکی من موقدسم؛ اؤزونوزو یرده سورونن هچ بئر قاینانشان حیوانلا نجنس اتمه یئن. ۴۵ چونکی تاریخیز اولماق اوچون سئزی منصئر تورپاغیندان چیخاردان رب، منم. بونا گؤره، موقدس اولون، چونکی من موقدسم.

۴۶ حیوان، قوش، سولاردا اوزن هر جور جانلی مخلوق، یر اوزونده قاینانشان هر جور حیوان حاقیندا قانون بودور. ۴۷ بونونلا پاکلا نجنس شیرل آراسیندا، پیئلن و پیئلمه یئن حیوانلار آراسیندا فرق قویولور.»

زاهی آروادلار اوچون قایدالار

۱۲ سونرا رب موسایا ددی: ۲ «ائسرائیل اؤولادلارینا بله ده: ۳ «بویلو اولوب اوغلان اوشاغی دوغان

دَرنده کی علامته باخسین. اگر علامت ائچئنده کی توکلر، آغارمیش و بدنئنن دَرنسندن داها درئن گُورونسه، بو چئرک اتمه جوزامدیر. کاهئن اونا باخاندان سونرا، او آدمی نجئس اعلان اتسئن. ۴ آما اگر دَرنسئنده کی لکه آغارمیش، دَردن درئن گُورونمه سه، اوستونده کی توکلری ده آغارمیش اولماسا، کاهئن ناخوشو یدئ گون مودَتنه قرنطئنده ساخلاسین. ۵ یدَنجی گون کاهئن گئنه ده اونا باخسین. علامت نظرئنده دَرنسئنه یاییلمیش یوخ، یرئنده قالیسا، کاهئن اونو گئنه ده یدئ گون مودَتنه قرنطئنده ساخلاسین. ۶ یدَنجی گون کاهئن گئنه ده اونا باخسین. علامت سولوب دَرنسئنه یاییلمایبسا، کاهئن او آدمی تمئز اعلان اتسئن. بو مرض آنجاق دَری سَپمه سی دئر. او آدم پالتارلارینی یوسون و تمئز سایلیسین. ۷ لاکئن کاهئن اونا باخیب تمئز سایدیقدا سونرا، سَپمه دَرنسئنه یاییلسا، او گئنه ده اوزونو کاهئنه گُورسدسن. ۸ کاهئن گئنه ده اونا باخسین، دَرنسئنده کی سَپمه یاییلیسا، اوندا کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن. بو جوزامدیر.

۹ بئر آدمین دَرنسئنده جوزام چئرک اتمه سی عمله گلسه، اوندا او آدم کاهئنن یانینا گئئرئلسئن. ۱۰ کاهئن اونا باخسین، اگر دَرنده توکلری آغاردان خورالی آغ بئر شئش وار، و شئشده قیرمیزی آت گُورونور، ۱۱ بو، آدمین دَرنسئنده کی کُوک سالمیش جوزامدیر. کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن، آما قرنطئنده ساخلاماسین، چونکی او نجئسدئر. ۱۲ اگر جوزام دَرنیه یاییلب بوتون درئی بوروسه و علامت اونو تپه دن دیرناغاجاق توتماسی کاهئنه گُورونسه، ۱۳ قوی کاهئن باخسین. اگر جوزام، بوتون بدنی اورتوب، کاهئن ناخوشو تمئز اعلان اتسئن. هامیسی آغاردیغی اوچون او آدم تمئز سایلیسین. ۱۴ لاکئن او آدمدا

دَری آت گُورونسه او، نجئس سایلیسین. ۱۵ کاهئن دَری آت باخیب، اونو نجئس اعلان اتسئن. دَری آت نجئسدئر، او، جوزامدیر. ۱۶ اگر دَری آت تکرار دُونوب آغارسا، آدم کاهئنن یانینا گئئش ۱۷ و کاهئن اونا باخسین؛ اگر چئرک اتمه آغا دُونموش اولسا، او آدمی تمئز اعلان اتسئن، چونکی او، تمئزدئر. ۱۸ بئر آدمین دَرنسئنده چئبان عمله گلئب صاغلاندان سونرا، ۱۹ اگر یرئنده آغ شئش، و یا قیرمیزیمتیل-آغ لکه عمله گلسه، بو علامت کاهئنه گُورسدئلسئن. ۲۰ کاهئن لکه یه باخسین. اگر دَردن درئن گُورونسه و اوستونده کی توکلر آغارمیش اولسا، کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن. بو چئبانلا باشلانان جوزامدیر. ۲۱ آما اگر کاهئن باخیب لکه نئن اوستونده آغ توکلر گُورمه سه، لکه دَردن ده درئن اولمایارق سولغون حالدا اولسا، کاهئن ناخوشو یدئ گون مودَتنه قرنطئنده ساخلاسین. ۲۲ اگر دَرنده کی لکه یاییلیرسا، کاهئن آدمی نجئس اعلان اتسئن. چونکی بو، علامتدئر. ۲۳ آما اگر لکه یرئنده قالبب یاییلمایبسا، بو، چئباندان قالان چایقیدیر و کاهئن او آدمی تمئز اعلان اتسئن. ۲۴ بئر آدمین دَرنسئنده کی اولان یانیغین دَری آتی یرئنده قیرمیزیمتیل-آغ، و یا آغ پارلاق لکه عمله گلسه، ۲۵ کاهئن لکه یه باخسین، اگر لکه نئن اوستونده کی توکلر آغارمیش و دَردن درئن گُورونسه، بو، یانیدا باشلانان جوزامدیر. بونا گُوره کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن. بو جوزام علامتدئر. ۲۶ لاکئن اگر کاهئن باخیب گُورسه کی، لکه نئن اوستونده آغ توکلر یوخدور و لکه دَردن درئن اولمایارق سولغون حالدا دیر، اوندا کاهئن ناخوشو یدئ گون قرنطئنده ساخلاسین. ۲۷ یدَنجی گون کاهئن گئنه ناخوشا باخسین. اگر لکه دَرنیه یاییلیسا، کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن؛ بو

دَرنده کی علامته باخسین. اگر علامت ائچئنده کی توکلر، آغارمیش و بدنئنن دَرنسندن داها درئن گُورونسه، بو چئرک اتمه جوزامدیر. کاهئن اونا باخاندان سونرا، او آدمی نجئس اعلان اتسئن. ۴ آما اگر دَرنسئنده کی لکه آغارمیش، دَردن درئن گُورونمه سه، اوستونده کی توکلری ده آغارمیش اولماسا، کاهئن ناخوشو یدئ گون مودَتنه قرنطئنده ساخلاسین. ۵ یدَنجی گون کاهئن گئنه ده اونا باخسین. علامت نظرئنده دَرنسئنه یاییلمیش یوخ، یرئنده قالیسا، کاهئن اونو گئنه ده یدئ گون مودَتنه قرنطئنده ساخلاسین. ۶ یدَنجی گون کاهئن گئنه ده اونا باخسین. علامت سولوب دَرنسئنه یاییلمایبسا، کاهئن او آدمی تمئز اعلان اتسئن. بو مرض آنجاق دَری سَپمه سی دئر. او آدم پالتارلارینی یوسون و تمئز سایلیسین. ۷ لاکئن کاهئن اونا باخیب تمئز سایدیقدا سونرا، سَپمه دَرنسئنه یاییلسا، او گئنه ده اوزونو کاهئنه گُورسدسن. ۸ کاهئن گئنه ده اونا باخسین، دَرنسئنده کی سَپمه یاییلیسا، اوندا کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن. بو جوزامدیر.

۹ بئر آدمین دَرنسئنده جوزام چئرک اتمه سی عمله گلسه، اوندا او آدم کاهئنن یانینا گئئرئلسئن. ۱۰ کاهئن اونا باخسین، اگر دَرنده توکلری آغاردان خورالی آغ بئر شئش وار، و شئشده قیرمیزی آت گُورونور، ۱۱ بو، آدمین دَرنسئنده کی کُوک سالمیش جوزامدیر. کاهئن او آدمی نجئس اعلان اتسئن، آما قرنطئنده ساخلاماسین، چونکی او نجئسدئر. ۱۲ اگر جوزام دَرنیه یاییلب بوتون درئی بوروسه و علامت اونو تپه دن دیرناغاجاق توتماسی کاهئنه گُورونسه، ۱۳ قوی کاهئن باخسین. اگر جوزام، بوتون بدنی اورتوب، کاهئن ناخوشو تمئز اعلان اتسئن. هامیسی آغاردیغی اوچون او آدم تمئز سایلیسین. ۱۴ لاکئن او آدمدا

اگر دَرَسْتِنْدَه سولغون آغ لَکهلر وار، بو باشلانان دَمروودور. او آدام تمئز ساییلسین. ۴۰ اگر بئر آدامین باشیندا اولان ساچ تۆکولسه، آدام کِچَلدئر. او تمئز ساییلسین. ۴۱ اگر ساچی آلتیندان و باشینین طرفلرئندن تۆکولوبسه، او آدامین آلتی آچیلمیشدیر. او، تمئز ساییلسین. ۴۲ لاکئن کِچَل و یا آلتی آچیلمیش آدامین ساچی تۆکولن یردن، قیرمیزیمتیل-آغ لکه چیخسا، بو، کِچَل و یا آلتی آچیلمیش آدامین ساچی تۆکولن یرده باشلانان جوزامدیر. ۴۳ کاهئن اونا باخسین، اگر کِچَل و یا آلتی آچیلمیش آدامداکی شش، قیرمیزیمتیل-آغ لکه چیخسا، جوزام کئمی گورونور، ۴۴ او کئشی جوزام ناخوشلوغونا توتولوب. و نجئسدئر. باشینداکی علامته گوره کاهئن حَتْمَن اونو نجئس اعلان اتسئن. ۴۵ بله جوزام ناخوشلوغا توتولان آدامین پالتارلاری جیریلمالی، ساچی دا داغینیق اولمالی دیر. او آدام بوغونو اورتوب چیغیرسین: ”نجئسم! نجئسم!“ ۴۶ دَرَسْتِنْدَه علامت اولدوغو بوتون مودت، او نجئس ساییلسین. نجئسلئیشنه گوره دوشرگه نئن اشئینده تک یاشاسین.

پارچاداکی کوف

۴۷ اوستونده کوف* علامتی اولان هر جور پارچا: یون، یا دا کتان پالتار و یا، ۴۸ هر جور توخونما پارچا، و یا ذری و دَرُندن اولان هر شیئن حاقیندا تعلئمات بودور. ۴۹ اگر پالتاردا، و یا دَرُنده، یا دا هر جور پارچادا، دَرُندن دوژلمئش هر بئر اشیادا عمله گلن علامت یاشیل تهر و یا قیرمیزیمتیل اولسا، بو، کوف علامتی دئر. قوی بو کاهئنه گورسدنلسئن. ۵۰ کاهئن اونا باخیب، اشیانی یدئی گون قرئظئنده ساخالسین. ۵۱ یدئنجی گون گئنه

جوزام علامتدئر. ۲۸ آما اگر لکه پرنده قالب دَرَسْتِنْدَه یاییلماییب، و سولوسا، بو یانئقدان قالان شئسدئر؛ کاهئن او آدامی تمئز اعلان اتسئن، چونکی بو، یانئق یاراسینین قاییغی دیر. ۲۹ اگر بئر کئشئن و یا آروادین باشیندا، یا دا چَنه سئنده چئرک اتمه وارسا، ۳۰ کاهئن اونا باخسین. اگر چئرک اتمه دَرُندن درئن گورونسه و اوستوندهکی توکلر ساری و نازئکدئرسه، کاهئن اونو نجئس اعلان اتسئن. بو باش و یا چَنه جوزامی دیر، قوتوردور. ۳۱ کاهئن قوتور علامتئنه باخسین. اگر علامت دَرُندن درئن گورونمئیب، اوستونده ده قارا توکلر بوخدور، کاهئن قوتور آدامی یدئی گون قرئظئنده ساخالسین. ۳۲ یدئنجی گونده گئنه علامته باخسین، اگر قوتورلوق یاییلماییسا، اوستوندهکی توکلر سارالماییسا، قوتورلوق دا دَرُندن درئن گورونمورسه، ۳۳ اوندا او آدام، قوتورلوق اولان یردن ساوایی، بوتون بدئننی قیرخسین. سونرا کاهئن اونو گئنه ده یدئی گون قرئظئنده ساخالسین. ۳۴ یدئنجی گون کاهئن گئنه ده قوتورا باخسین. اگر قوتور دَرُئیه یاییلماییسا و دَرُندن درئن ده گورونمئسه، کاهئن او آدامی تمئز اعلان اتسئن. او آدام پالتارلارینی یوسون و تمئز ساییلسین. ۳۵ لاکئن اگر کاهئن ناخوشو تمئز سایدیقدان سونرا قوتورلوق دَرُئیه یاییلیرسا، ۳۶ کاهئن اونا تکرار باخسین. اگر قوتورلوق دَرَسْتِنْدَه یاییلیسا، کاهئن اوستوندهکی ساری توکون اولوب-اولماماسینا باخماسین. او آدام نجئس ساییلسین. ۳۷ لاکئن اگر نظرئنده قوتورلوق یرئنده قالب و اوستونده قارا توک عمله گلئب، قوتور شفا تاپیب و او آدام تمئزدئر. کاهئن اونو تمئز اعلان اتسئن. ۳۸ بئر کئشئن یا دا آروادین دَرَسْتِنْدَه آغ پارلاق لکه لر اولسا، ۳۹ اوندا کاهئن باخسین؛

آدامین تمئزلنه جیبی گون حاقیندا قانون بودور؛ بو آدام کاهئنن یانینا گئئرئلدئکده ۳ کاهئن دوشرگه دن قیراغا چیخب، جوزاما توتولان ناخوشا باخسین؛ اگر جوزام علامتی صاغالیب، ۴ اوندا کاهئن تمئزلنن آدام اوچون امر اتسئن کی، ائکی تمئز دئری قوش، سئدر آغاجینین بوداغی، قیرمیزی ائپ و مَرجانکؤشک اوتو گئئرسئن. ۵ کاهئنن امرئنه گؤره قوشلارین بئری ساخسی قابدا آخار سو اوستونده گئئلسئن. ۶ سونرا کاهئن صاغ قالان قوشو، سئدر آغاجینین بوداغینی، قیرمیزی ائپی و مَرجانکؤشک اوتونو گؤتوروب، اونلاری آخار سویون اوستونده گئئلن قوشون قانینا باتیرسین. ۷ سونرا جوزامدان تمئزلنن آدامین اوستونه یدی دغه قانی سئپب، اونو تمئز اعلان اتسئن. صاغ قالان قوشو دا چؤله بوراخسین. ۸ تمئزلنن آدام پالتارلارینی یوسون، بوتون توکلرئی قیرخسین، سو ائله یویونسون و تمئز اولسون. بوندان سونرا دوشرگه یه گئره بئلر. لاکئن او، یدی گون اؤز چادیریندان ائشکده یاشاسین. ۹ یذئنجی گون او آدام بوتون توکلرئی قیرخسین: باشینی، ساقالینی، قاشلارینی، حتا بدننده کی بوتون توکلرئی قیرخسین. سونرا پالتارینی یوسون، بدننی سو ائله یوسون و تمئز اولسون.

۱۰ سگئزنئنجی گون او آدام عیبسئز ائکی ارگک قوزو، بئرائئنگ عیبسئز دئشی قوزو، تاخیل تقدئمی اولاراق بئر اِنانین اوندا اوج* حئصه سی قدر یاغلا قاتلمیش نارین اون و بئر لوق* یاغ گئئرسئن. ۱۱ تمئزلنمه مراسمی ائله مشغول اولان کاهئن، تمئزلنن آدامی و گئئردئی تقدئملری حوضور چادیرینین گئئرئشئنده ربئن حوضورونو گئئرسئن. ۱۲ سونرا کاهئن ارگک قوزولارین بئرئنی

ده اونا باخسین. اگر علامت پالتار، پارچایا، دَرئیه، و یا دَرئدن دوزلمئش شیلره یاییلیب، بو علامت فاسئد کوفدور. نجئس سایلیسین. ۵۲ کاهئن اوستونده علامت اولان یون، یا دا کئتان پالتاری، و یا پارچانی، یا دا دَرئدن اولان اشیانی یاندیرسین. بو فاسئد کوفدور. او گرک یاندیرلیسین.

۵۳ آما اگر کاهئن باخیب گؤرسه کی، علامت پالتار، پارچایا، و یا دَرئدن اولان اشیایا یاییلمایب، ۵۴ اوندا کاهئن امر ورسئن کی، اوستونده علامت اولان شی یویولسون. سونرا اونو گئنه ده یدی گون قرنظئنه ده ساخلاسین. ۵۵ علامت یویولدوقدان سونرا، کاهئن گئنه ده باخسین. اگر علامتنن گؤرونوشو، یاییلماسینا باخمایاراق، دَیشمه یئب، او شی نجئسئدر. اونو یاندیرمالی سینیز، ائستئر علامت اوز طرفئنده اولسون، ائستئر آرخا طرفئنده. ۵۶ لاکئن اگر کاهئن باخیب گؤرسه کی، علامت، یویولدوقدان سونرا، رنگی سولوب. کاهئن گرک اونو پالتاردان، دَرئدن، و یا پارچادان قوپارتسین. ۵۷ اگر بوندان سونرا علامت پالتاردا، پارچادا، و یا دَری اشیادا تزه دن عمله گلسه، علامت آرتیق یاییلیب و او شی گرک اوددا یاندیرلیسین. ۵۸ یویولدوقدان سونرا علامت اوستوندن یوخ اولان پالتار، پارچا، و یا دَری اشیایا گئنه ده یویولوب تمئز سایلیسین. ۵۹ بو، یون و یا کئتان پالتاردا، هر توخونما پارچادا، و دَرئدن اولان هر شیده عمله گلن کوف علامتنه آساسن اونو تمئز، یا نجئس سایماق اوچون قانوندور.»

جوزام حاقیندا

رب موسایا دانیشیب ددی:
 ۲ «دَرئسئنده جوزام اولان

۱۴

یاندیرما قوربانی اولاراق انکی قومرو قوشو، و یا انکی گویرجئن گؤتورسون. بونلار گوجو چاتار. ۲۳ سونرا سگئرتئجی گون بونلاری کاهنئن یایننا تمزئلمه سی اوچون، حوزور چادیرینین گئرئشئنده ربئن حوزوروننا گئترسئن. ۲۴ کاهئن تقصئر قوربانی اولان قوزونو و بئر لوق یاغی گؤتوروب، یلئتمه تقدئمی اولاراق ربئن حوزوروننا گئترسئن. ۲۵ تقصئر قوربانی اولان قوزونو کسئسن. سونرا کاهئن تقصئر قوربانینن قانیندان بئر آز گؤتوروب، تمزئلئن آدامین صاغ قولاق مَرجه یئنه و صاغ آلی ائله صاغ آیغینین باش بارماغینا چکسئن. ۲۶ کاهئن یاغدان بئر آز سول اووجوننا تۇکسون ۲۷ و صاغ الئشن بئر بارماغی ائله سول اووجونداکی یاغدان ربئن حوزوروندا یدی دفه چئله سئن. ۲۸ اووجونداکی یاغدان، تمزئلئن آدامین صاغ قولاق مَرجه یئنه، صاغ الئشن و صاغ آیغینین باش بارماغینا، یعنی تقصئر قوربانینن قانینی چکدئیی یره چکسئن. ۲۹ کاهئن اووجونداکی یاغین قالان حُصه سئنی تمزئلئن آدامین باشینا چکسئن. بونولا اونون اوچون ربئن حوزوروندا کُفاره اتسئن. ۳۰ سونرا بو آدم قووتئنده اولان قومرو قوشلاریندان، یا دا گؤیرچئنلردن بئرئنی ۳۱ گونا قوربانی، قووتئنده اولان او بئرئسنی ده تاخیل تقدئمی ائله بئرئلکده یاندیرما قوربانی اولاراق تقدئم اتسئن. بلهجه کاهئن تمزئلئن آدم اوچون ربئن حوزوروندا کُفاره اتسئن. ۳۲ بو، جوزام ناخوشلوغو اولان و تمزئلمه سئنه گوجو چاتمایان آدم اوچون قانوندور.»

اولرده کی کوف

۳۳ رب موسایا و هارونا ددی: ۳۴ «سئزه مولک اولاراق وره جیئم کئنعان تورباغینا

گؤتوروب یاغ لوقو ائله تقصئر قوربانی اولاراق گئترسئن. اونلاری ربئن حوزوروندا یلئتمه تقدئمی اولاراق تقدئم اتسئن. ۱۳ سونراسی ارگک قوزونو، گونا قوربانی و یاندیرما قوربانی گسئلن یرده، موقدس ساییلان یرده کسئسن؛ چونکی گونا قوربانی کئمی تقصئر قوربانی دا کاهئنه عایدیدیر. او قوربان لاپ موقدسدئر. ۱۴ سونرا کاهئن تقصئر قوربانینن قانیندان بئر آز گؤتوروب، تمزئلئن آدامین صاغ قولاغینین مَرجه یئنه، صاغ الئشن و صاغ آیغینین باش بارماغینا چکسئن. ۱۵ کاهئن بئر آز یاغ لوقوندان گؤتوروب، سول اووجوننا تۇکسون ۱۶ و صاغ الئشن بئر بارماغینی سول اووجونداکی یاغا باتیریب، بارماغی ائله یاغدان بئر آزینی ربئن حوزوروندا یدی دفه سپسئن. ۱۷ اووجوندا قالان یاغدان کاهئن تمزئلئن آدامین صاغ قولاق مَرجه یئنه، صاغ ال و صاغ آیغینین باش بارماغینا، یعنی تقصئر قوربانینن قانیندان چکدئیی یرلره سورتسون. ۱۸ کاهئن اووجونداکی یاغین قالان حُصه سئنی بو تمزئلئن آدامین باشینا چکئب، بونولا اونون اوچون ربئن حوزوروندا کُفاره اتسئن. ۱۹ بوندان سونرا کاهئن گونا قوربانینی کسئسن. بونولا تمزئلئن آدم اوچون نجئسلئینن کُفاره اتسئن و سونرا یاندیرما قوربانینی کسئسن. ۲۰ کاهئن یاندیرما قوربانی و تاخیل تقدئمئنی قوربانگاھدا تقدئم اتسئن. بلهجه کاهئن او آدم اوچون کُفاره ادر و او، تمئر ساییلار.

۲۱ اگر او آدم یوخسولدور و بو تقدئمله گوجو چاتمیر، اؤزونون کُفاره سی اوچون یلئدلئن تقصئر قوربانی اولاراق بئر ارگک قوزو، تاخیل تقدئمی اولاراق یاغلا قاتیلیمیش بئر افا نارین اونون اوندان بئرئنی*، بئر لوق یاغلا، ۲۲ بئری گونا قوربانی، او بئری

بوداغی، قیرمیزی ائپ و مَرجانکۆشک اوتونو گۆتوروب،^{۵۰} قوشلارین بئرنی ساخسی قابدا آخار سو اوستونده کسستن. ^{۵۱} سونرا کاهئن سئدر آغاجینین بوداغینی، مَرجانکۆشک اوتونو، قیرمیزی ائپی و صاغ قالان قوشو گۆتوروب، گسئلن قوشون قانینا و آخار سویا باتیرسین و اوه یدی دفه سَیئب ^{۵۲} قوشون قانی، آخار سو، صاغ قالان قوش، سئدر آغاجینین بوداغی، مَرجانکۆشک اوتو و قیرمیزی ائپله اووی تمئز اتسن. ^{۵۳} کاهئن صاغ قالان قوشو شهردن قیراغا، چۆله بوراخسین. بلهجه اووی کَفاره اتسن کی، او، تمئز سایلیسین.

^{۵۴} بو، هر جور جوزام علامتی، حَتّا قوتور، ^{۵۵} پالتارلاردا و اولرده عمله گلن کوف، ^{۵۶} شمش، سَپمه و لکه اوچون تعلقماتدیر ^{۵۷} کی، نه واخت نجئس، نه واخت تمئز سایلمالاری بارده اولارلار اؤیرتسن. جوزام و کوف حاقیندا اولان قانون بودور.»

ناخوشلوغا گۆره بدن آخیتتیلاری

رب موسایا و هارونا ددی:
۱۵ ^۱ «ائسرائیل اوولادلارینا دانیشیب دین: «بئر نفرین کئشئلکک عوضونده آخیتی اولسا، آخیتتییسی نجئس سایلیسین. ^۲ آخیتتیسینا گۆره بو اونون نجئسلئی دئر: کئشئلکک عوضونون آخیتتیسینی ائستر آزاد آخسین، ائستر قاتلمیش، او شخص نجئس سایلیر. ^۳ اوستونده یاتدیغی هر یاتاق و اوتوردوغو هر شی نجئس سایلیسین. ^۴ ائله یونوسون، سو اونون یاتاغینا توخونس، پالتارینی یوسون، سو ائله یونوسون؛ و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ^۵ هر کس کی، بدن آخیتتیسینی اولان شخصتن اوستونده اوتوردوغو اشیانین اوستونده اوتورور، پالتارلارینی یوسون، سو ائله یونوسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ^۶ هر کس کی، بدن آخیتتیسینی اولان

گئردن سونرا، من مولکونوز اولان اولکه نئزده، بئر اوه کوف علامتی گۆندرسم، ^{۳۵} او صاحیبی گئذب کاهئنه خبر ورسئن: «منه اوئمه کوفه بَنزهر بئر شی گۆرونوب.» ^{۳۶} کاهئن گئلب کوفه باخمادان قاباق، اوئن بوشالتماسینا امر اتسن کی، اوده هر بئر شی نجئس سایلماسین؛ سونرا گئذب او اوه باخسین. ^{۳۷} علامته باخسین: اگر اوئن دووارلاریندا باشیل تهر و یا قیرمیزیتمیل لکه وار و دووارین سطحندن درئن گۆرونور، ^{۳۸} اوندا کاهئن اودن قاپی یا چیخسین و اوی باغلاب یدی گون قرنطئه اتسن. ^{۳۹} یذئنجی گون کاهئن گئلب ائمتاحان اتسن. اگر علامت اوئن دووارلارینا یایلیسا، ^{۴۰} اوندا امر اتسن کی، اولار کوفلو داشلاری قوپارتسینلار و شهردن قیراغا، نجئس بئر یره آتسینلار. ^{۴۱} سونرا اوئن ائچئئن هر طرفی قاشینیلیب تمئزله نسن و قاشیدیقلا رینی شهردن قیراغا، نجئس بئر یره تۆکسونلر. ^{۴۲} قوپاریلمیش داشلارین یرئنه آیری داشلاری گۆتوروب قویسونلار، سونرا تزه مالا گۆتوروب، اوی مالاسینلار.

^{۴۳} اگر داشلاری قوپارتدیکدان و اوی قاشییب مالالایاندان سونرا، گئنه ده اوده کوف علامتی عمله گلسه، ^{۴۴} کاهئن گئلب باخسین. اگر علامت اوه یایلیسا، اوده فاسد بئر کوف وار. او نجئسدئر. ^{۴۵} بله حالدا او گرک اوی سۆکسون و اونون داشلارینی، تاختالارینی، بوتون مالاسینی شهردن قیراغا، نجئس بئر یره آتسین. ^{۴۶} اوئن قرنطئه اولدوغو واخت، اوه گئرن هر بئر آدم آخشاما قدر نجئسدئر. ^{۴۷} او اوده یاتان و یئین آدم پالتارلارینی یوسون.

^{۴۸} لاکئن اگر او مالالاناندان سونرا، کاهئن گئلب اوه باخسا و گۆرسه کی، علامت اوه یایلماییب، او، اوی تمئز اعلان اتسن، چونکی کوف کچئب گئذب. ^{۴۹} اوی تمئز اتمک اوچون او ائکی قوش، سئدر آغاجینین

اشکسی ده سو ائله یویونسونلار و آخشاما قدر نجئس سایلیسینلار.

آرودالارین قان آخماسی

۱۹ آیباشی واختی قان آخماسی اولان هر آرودا یدى گون نجئس سایلیسین، اونا توخونان هر کس ده آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۰ آیباشی مودتی آرودا نه یئن اوستونده اوزانیب و یا اوتورسا، نجئس سایلیسین. ۲۱ او آرودین یاتاغینا توخونان هر کس اؤز پالتارینی یوسون، سو ائله یویونسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۲ او آرودین اوتوردوغو هر شیه توخونان هر کس ده پالتارلارینی یوسون، سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۳ اگر بئر آدم او آرودین یاتاغینا، یا دا اوستونده اوتوردوغو شیه توخونسا، او آدم آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۴ اگر کئشی او آرودالا یاخینلیق اتسه، قان آخما نجئسلئی اونا دا بولاشار. کئشی ده گرک یدى گون نجئس سایلیسین؛ کئشئن یاندیغی هر یاتاق دا نجئس سایلیسین.

۲۵ آیباشی واختیدان کنار، یا دا سونرا نچه گون داوام دن قان آخماسی اولان آرودا، بوتون بو آخینتی مودتی آیباشی نجئسلئی دؤورونده کی کئمی نجئس سایلیسین. ۲۶ بوتون آخینتی واختی، آیباشی نجئسلئی و اختی کئمی، اوستونده یاندیغی هر یاتاق و اوتوردوغو هر شی نجئس سایلیسین. ۲۷ اونلارا توخونان هر کس ده نجئس سایلیسین. قوی او، پالتارینی یوسون، سو ائله یویونسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۲۸ اگر آخینتیسی کئسلسه، او آرودا یدى گون گؤزله سئن، سونرا تمئز سایلیسین. ۲۹ سگئزنجی گون همئن آرودا اشکی قومرو قوشو، یا دا اشکی گؤیرچئن گؤتوروب حوضور چادیرینین گئرشئنده، کاهئتن یائینا گئترسئن. ۳۰ کاهئن قوشلارین

شخصئن بدننه توخونور، پالتارینی یوسون و سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۸ اگر بدن آخینتیسی اولان شخص تمئز آداما توپورسه، او آدم پالتارینی یوسون، سو ائله یویونسون. و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۹ بدن آخینتیسی اولان شخصئن مئندئی هر یهر نجئس سایلیسین. ۱۰ اونون آلتیندا اولموش هر شیه توخونان هر کس آخشاما قدر نجئس سایلیسین. اونلاری داشیبان دا پالتارلارینی یوسون، سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۱ بدن آخینتیسی اولان شخص اللرنئی یومامیش کئمه توخونسا، او آدم پالتارلارینی یوسون و سو ائله یویونسون، و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۲ بدن آخینتیسی اولان شخصئن توخوندوغو هر ساخسی قاب سیندیریلسین، اما هر تاختا قاب سو ائله یویولسون.

۱۳ بو آدم، اؤز آخینتیسی کئسلدئی حالدا، تمئزلنمک اوچون یدى گون گؤزله سئن، سونرا پالتارینی یوسون، بدنئی آخار سو ائله یوسون و تمئز سایلیسین. ۱۴ سگئزنجی گون اشکی قومرو قوشو و یا اشکی گؤیرچئن گؤتوروب ربئن حوضور چادیرینین گئرشئنده ربئن حوضورون گلسئن و بونلاری کاهئنه ورسئن. ۱۵ کاهئن اونلاری تقدئم اتسئن، بئرئی گونه قوربانى، او بئرئی ده یاندیرما قوربانى. بونلارلا کاهئن او شخص اوچون آخینتیسینا گؤره ربئن حوضوروندا کفاره اتسئن.

جنئسی آخینتی

۱۶ توخومو تۆکولن هر کئشی بوتون بدنئی سو ائله یوسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۷ اوستونه توخوم تۆکولولن هر پالتار و یا ذری اشیا سو ائله یویولسون و آخشاما قدر نجئس سایلیسین. ۱۸ کئشی آرودالا یاخینلیق ادئب توخومو تۆکولسه،

۶ سونرا هارون اؤزو اوچون گوناھ قوربانی اولان گامیشی تقدیم اتسئن کی، هم اؤزو، هم ده عایله سی اوچون کفّاره اتسئن. ۷ هارون ائکی کچئنی گؤتوروب، حوضور چادیرینین گئرشئنده ربتن حوضورون گئرسئن. ۸ هارون بو کچئلرن آراسیندا پوشک آتیپ، بئرئنی رب اوچون، او بئرئستی ده عزازئل* اوچون سیچسئن. ۹ سونرا هارون پوشکله ربّه عایید اولان کچئنی گوناھ قوربانی اولراق تقدیم اتسئن. ۱۰ لاکئن پوشکله آزاد بوراخیلماق اوچون سچئلن کچئنی ربتن قاباغیندا دئری ساخلا سین کی، کفّاره نی اونون اوستونه قویوب عزازئل اولراق چؤله آزاد بوراخسین. ۱۱ سونرا هارون گوناھ قوربانی اولان گامیشی تقدیم ادئب، بونونلا اؤزو ائله عایله سی اوچون کفّاره اتسئن و اؤزو اوچون گوناھ قوربانی اولان گامیشی کسسئن. ۱۲ ربتن حوضوروندان، قوربانگاهدان گؤتورولن کؤزرمئش کؤمورله دولموش بئر بوخوردان گؤتوروب، ائکی اووچ دولو نارین ازلئلن خوش عطشلی بوخورلا پرده نئن ائچ طرفنه کچسئن. ۱۳ ربتن حوضوروندا بوخورو اودا قویسون. بله جه بوخورون توسو بولودو شهادت ساندیغینین اوستونده اولان کفّاره قاباغینی اؤرتسون، یوخسا اؤلر. ۱۴ گامیشین قانیندان بئر آز گؤتوروب، بارماغی ائله کفّاره قاباغینین شرق سمتنه، هم ده اونون موقابئلنه بارماغی ائله قاندان یدّی دفة سیسئن. ۱۵ سونرا خالق اوچون گوناھ قوربانی اولان کچئنی کسسئن و اونون قانینی پرده نئن ائچ طرفنه گئترئب، قانینی گامیشین قانی کئمی کفّاره قاباغینین و اونون موقابئلنه سیسئن. ۱۶ بونونلا هارون انسرائیل اؤلادلارینین نجسئلکلرئنه، بوتون گوناھلاری اوچون اولان تقصئرلرئنه لاپ

بئرئنی گوناھ قوربانی، او بئرئستی ده یاندیرما قوربانی اولراق تقدیم اتسئن. بونلازلا کاهئن بو آرواد اوچون آختیتیسینین نجسئلئینی ربتن حوضوروندا کفّاره اتسئن.

۳۱ بله جه انسرائیل اؤلادلارینینی اؤز نجسئلئیندن آیرین کی، آرالاریندا اولان خیمه می، نجسئلکلری ائله نجس ادئب اولمه سنلر.

۳۲ بو قانون بدن آختیتسی اولان آداملار اوچون و توخومو تؤکولمکله نجسئلن هر کنشی اوچون، ۳۳ آیباشی اولوب نجسئلن هر آرواد اوچون، آیری بئر آختیتسیا دوچار اولان هر کنشی و هر آرواد اوچون، نجس آروادلا یاخیللیق ادن هر کنشی اوچوندور.»

کفّاره گونو

۱۶

هارونون ائکی اوغلونون ربتن حوضوروندا یاخینلاشیپ اولدیویوندن سونرا، رب موسا ائله دانیشدی. ۲ رب موسایا ددی: «قارداشین هارونا ده کی، پرده نئن ائچ طرفنده کی موقدّس یره، ساندیق اوستونده کی کفّاره قاباغینین قاباغینا هج واخت کچمه سن، یوخسا اؤلر؛ چونکی من بولوددا کفّاره قاباغینین اوستونده گؤرونه جیم. ۳ بونا گؤره هارون آنجاق بونلازلا موقدّس یره گئره بئلر: گوناھ قوربانی اوچون بئر گامیش، و یاندیرما قوربانی اوچون بئر قوچلا. ۴ موقدّس کتان خترقه گیسئن، آیننده کتان آلت پالتاری دا اولسون، بئلنه کتان قورشاق باغلا سین، باشینا کتان عمامه قویسون. بونلار موقدّس پالتارلاردیر. هارون اول بدنئنی سو ائله یوسون، سونرا اونلاری گیسئن. ۵ انسرائیل اؤلادلارینین جاماعاتیندان گوناھ قوربانی اوچون ائکی اِرگک کچی و یاندیرما قوربانی اوچون بئر قوچ گؤتورسون.

موقدّس یر اوچون کفّاره اتسئن؛ حوضور چادیرینا دا کی، اونلارین نجسلیئینن آراسیندا یرله شتر، بله اتسئن. ۱۷ لاپ موقدّس یرده کفّاره اتیمه گنرندن چیخانا قدر، حوضور چادیریندا هچ کئم اولماسین. هارون اؤزو، غایله سی و بوتون ائسرائیل جاماعاتی اوچون کفّاره اتسئن. ۱۸ سونرا ربئن حوضوروندا اولان قوربانگاها گدئب، اونون اوچون کفّاره

اتسئن؛ گامیشین و کچئنن قانیندان بئر آز گوتوروب، قوربانگاهین بونوزلارینین هر طرفننه چکسئن. ۱۹ هارون قوربانگاهین اوستونه بارماغی ائله یدّی دغه قانندان بئر آز سېئب اونو تمزله سئن. بله جه اونو ائسرائیل اؤولادلارینین نجسلیکلرئندن تقدّس اتسئن. ۲۰ هارون لاپ موقدّس یری، حوضور چادیرینی، و قوربانگاهی کفّاره ادئب قورتارانندان سونرا، صاخ قالان کچئنی تقدّم اتسئن. ۲۱ ائکی الئنی او دئری کچئنن باشینا قویوب، ائسرائیل اؤولادلارینین بوتون گوناھلارینی و اونلارین خطالاری اوچون اولان بوتون تقصیرلرئنی اعتشراف اتسئن. و اونلاری کچئنن باشینا قویوب، بو ائش اوچون تعین اولونان آدمین واسطه سی ائله اونو چؤلده بوراخسین. ۲۲ کچی اونلارین بوتون تقصیرلرئنی اؤز اوستونده آباق دیمه مئش تورپاغا آپارار. و کچئنی چؤله آزاد بوراخسین.

۲۳ هارون حوضور چادیرینا گئرسئن و لاپ موقدّس یره گئرمه دن قاباق گیمئش اولدوغو کتان پالتاری چیخاردیب اورادا قویسون. ۲۴ موقدّس بئر یرده بدنئی سو ائله یوسون و اؤز پالتارینی گیسئن و گلئب کفّاره اوچون اؤز یاندیرما قوربانینی و خالقین یاندیرما قوربانینی تقدّم اتسئن. ۲۵ گوناھ قوربانینین بیئنی ده قوربانگاها توستوله دئب یاندیرسین. ۲۶ عرازئل کچئسنی آزاد بوراخان آدم دا پالتارینی و بدنئی سو ائله یوسون،

سونرا دوشرگه یه گئرسئن. ۲۷ لاپ موقدّس یرده کفّاره اتمک اوچون قانی اورایا گئرنلن گوناھ قوربانئی اولان گامیش ائله کچئنن دئرسئی، آتی و باغیرساقلاری دوشرگه نئن کنارینا آپاریلیب یاندیریلین. ۲۸ اونلاری یاندیران آدم پالتارینی و بدنئی سو ائله یوسون، اوندان سونرا دوشرگه یه گئرسئن. ۲۹ بو سئزئن اوچون ابدی بئر قایدا اولسون. یدئنجی آیین اونونجو گونونده اؤزونوزو هر شیدن محروم ادئب هچ بئر ائش گورمه یئن؛ هم یرلی لرئنتز، هم ده آرانیزدا یاشایان یادللی لرئنتز بله اتسئن. ۳۰ چونکی او گون سئزی تمزلمک اوچون کفّاره اولونسون کی، ربئن حوضوروندا بوتون گوناھلارینیزدان تمزله سئنئز. ۳۱ او گون سئزئن اوچون سبب گونونه بنزهر ائستتراحت گونودور، اله کی، سئز جانلارینیزی موته واضح اده سئنئز. بو ابدی بئر قایدادیر. ۳۲ آتاسینین یرئنه کاهنلئک اتمک اوچون مسح ادئلئش وظئفله کاهن بله کفّاره اتسئن؛ او، موقدّس کتان پالتارلارینی گیئب ۳۳ موقدّس مکان، حوضور چادیری و قوربانگاه اوچون کفّاره اتسئن؛ کاهنلر و بوتون جاماعات اوچون ده کفّاره اتسئن. ۳۴ ائلده بئر دغه ائسرائیل اؤولادلارینین بوتون گوناھلارینین کفّاره ادئلمه سی اوچون بو، سئزه ابدی قایدا اولسون.»

رب نجه موسایا امر ائتمئشدی، او داله اتدی.

حیات ورن قاندر

رب موسایا دانیشیب، ددی: ۱۷ «هارونلا اوغوللارینا و بوتون ائسرائیل اؤولادلارینا ده: ربئن امر اتدئی بودور: ۳» اگر ائسرائیل خالقیندان بئری دوشرگه ده، یا دا دوشرگه دن ائشک، بئر اؤکوز، و یا بئر قوزو، و یا بئر کچی کسه ۴ و اونو حوضور چادیرینین گئرنئشنه، ربئن خیمه سنئنن قاباغیندا ربّه بئر قوربان

کئمی تقدئم اتمهسه، قان تۆکمکهده موقصّر ساییلسین. بله آدام قان تۆکوب و گرک خالقئ آراسیندان قوولسون. ۵ بو امره دئتل بودور کی، ائسرائیل اوولادلاری چۆلده کسدنکلری قوربانلارینی، ربئن حوضورونا، حوضور چادیرینین گئرشئنه، کاهنئن یانینا گئرب، ربّه باریش قوربانلاری اولراق تقدئم اتسنلر. ۶ کاهئن بله قوربانین قانینی حوضور چادیری گئرشئنن یانینداکی ربئن قوربانگاهینا سبسن، پئینی ده ربئن خوشونا گلن عطرلی تقدئم اولراق توستوله دئب یاندیرسین. ۷ ائسرائیل اوولادلاری بئر داها ربّه خیانت ادئب، کچی تمثالینداکی ائبلئسلره قوربان کسمه سنلر. بو، سنئلدن-نسله اولار اوچون ابدی قایدا اولسون.

قدغن اولونموش جنئسی رابئطه لر

سونا رب موسایا دانئشئب، ددی: ۱۸ «ئسرائیل اوولادلاری ائله دانئش و اونلار ده: "تارئیز رب منم. ۳ نه قاباق یاشادئغینیز منصئر تورپاغیندا ادئلن ائشلره عمل ادئن، نه ده سئزی آپاراجاغیم گئغان تورپاغیندا ادئلن ائشلره. اونلارین قایدالاری ائله یاشامایاجقاسینیز. ۴ گرک منتم حۆکلرئمه عمل ادئب، منتم قایدالاریمی ساخلا یاسینیز و اونلارا موناسئب یاشایاسینیز. تارئیز رب منم. ۵ بونا گۆره قایدالاریمی و حۆکلرئمی ساخلا یین کی، آدام بونلاری اتدئئنده یاشایار. رب منم. ۶ هچ کس اۆز یاخین قوحوملاری ائله جنئسی رابئطه ده اولماسین. رب منم. ۷ آتائین ناموسونا توخونما، یعنی، اۆز آنانلا یاخینلیق اتمه. او سنئن آناندر. اونون عئصمتئنه توخونما. ۸ آتائین آروادی ائله یاخینلیق اتمه. او سنئن آتائین ناموسودور. ۹ آتاندان و یا آناندان بئر اولان، سنئله بئر اوده، و یا آیری یرده دوغولان باجینلا یاخینلیق اتمه. ۱۰ اوغلونون و یا قیزینین قیزی ائله یاخینلیق اتمه، چونکی اونلارین ناموسو سنئن ناموسوندور. ۱۱ آتائین آیری آروادیندان دوغولان قیزی ائله یاخینلیق اتمه؛ چونکی او سنئن آتاندان بئر اولان باجین ساییلیر. اونون ناموسونا توخونما. ۱۲ بئئنله یاخینلیق اتمه، چونکی او آتائین یاخین قوحومودور.

بئر ده کی اونلار ده: ائسرائیل خالقیندان، و یا آرالاریندا یاشایان یاد اللئردن، کئم یاندیرما قوربانینی، یا دا بئر قوربان گسسه، ۹ و اونو ربئن حوضورونا تقدئم اتمک اوچون حوضور چادیرینین گئرشئنه قوربان گئرمهسه، او آدام خالقئ آراسیندان قوولسون. ۱۰ ائسرائیل خالقیندان، یا دا آرالاریندا یاشایان یاد اللی لردن هر جور قانی یئین آدامدان من اوز دؤندرئب، اونو خالقئ آراسیندان قوواجاغام، ۱۱ چونکی هر مخلوقون حیاتی اونون قانیندادیر. من اونو حیاتیئیزین کفارهسی اوچون قوربانگاهدا تقدئم اولونماغا تعین اتمئشم؛ چونکی حیات وردئئنه گۆره کفاره ادن قاندر. ۱۲ بونا گۆره ده من ائسرائیل اوولادلارینا دمئشم: سئزدن هچ بئر کس، آرانیزدا یاشایان یاد اللی ده قان یمه سنن. ۱۳ ائسرائیل اوولادلاریندان، یا دا آرالاریندا یاشایان یاد اللی لردن هر کس، اگر پئنه بئلن حیوان، یا دا قوش اولویا، اونون قانینی یره آخیدیب، تورپاقلا اؤرتسون. ۱۴ چونکی هر مخلوق حیات ورن اونون قانی دیر. بونا گۆره من ائسرائیل اوولادلارینا ددئم کی، هچ بئر

ده بو تورپاغی نجئسلیه سئئنز، تورپاق سئزی ده، سئزدن قاباق اولان مئلت کئمی قوصوب آتاجاق. ۲۹ بونا گۆره ده بو ائیرنج ائشلرن هر هانسی بئرنه عمل ادن هر کس، خالقینن آراسیندان قوولمالی دیر. ۳۰ بله جه، ددئئمی یرئنه یئئرن. قاباغینیزدا ادئلن ائیرنج عادتله عمل ادئب، اونلارلا اؤزونوزو نجئسله یئن. تارئیز رب منم.»

موقدسئلک و عدالت

رب موسایا دانئشیب ددی: ۱۹ «بوتون انسرائیل اولادلارئین جاماعاتینا دانئش و اونلارلا ده: ”موقدس اولون، چونکی من تارئیز رب موقدس. ۳ سئزدن هر کس آتاسینا و آناسینا حؤرمات اتسئن و منئم سبت گونلرئمی ساخالین. تارئیز رب منم. ۴ بوتله طرف دؤنمه یئن و اؤزونوزه تۆکمه آلاهارلار دوزلتمه یئن. تارئیز رب منم. ۵ ربّه بارئش قوربانلاری گئئرنده، اله گئئرن کی، قوربانئیز قبول ادئلسن. ۶ قوربانئیز، کسئلن گون و یا صاباحئسی پئئلسن، لاکئن اوچونجو گونه قالان حئصه گرک اوددا یاندیریلئسن. ۷ اگر اوندان اوچونجو گون پئئلسه، ائیرنج ساییلار و او قوربان قبول اولونماز. ۸ او قوربانی یئین آدم ربئن موقدس یمه یئنی نجئس اتدئئنه گۆره تقصئرکار قالار. او آدم، خالق آراسیندان گرک قوولسون. ۹ تورپاغینیزدا محصول بئچنده، زمئنن قیراقلارئینی بئچمه یئن و بئچئندن تۆکولن سونبوللری ده بیغمايین. ۱۰ اوزوم باغیندا دا تئکلری کامئل تمئزلمه یئن، یره دوشن سالخیملاری دا بیغمايین. اونلاری کاسییلار و قربلر اوچون بوراخین قالسین. تارئیز رب منم. ۱۱ اوغورلامیئن، بئرئئرنئزن باشینا بؤرک قویمايین، بئرئرنئئزه یالان دا دمه یئن. ۱۲ منئم آدمیا یالاندان آند ائچمه یئن، اله کی، تارئیزین آدینی لکه لیه سئئنز. رب منم.

۱۳ خالانلا یاخینلیق اتمه، چونکی او آنائین یاخین قوحومودور. ۱۴ غمئئن ناموسونا توخونما؛ اونون آروادی ائله یاخینلیق اتمه، او سنن عمی آروادیندیر. ۱۵ گلئئنن ناموسونا توخونما؛ او سنن اوغولونون آروادیدیر، اونونلا یاخینلیق اتمه. ۱۶ قارداشین آروادی ائله یاخینلیق اتمه. او سنن قارداشینین ناموسودور. ۱۷ بئر آروادین هم اؤزو، هم ده قیزی ائله یاخینلیق اتمه. او آروادین اوغول، یا دا قیز نوه سی ائله ده یاخینلیق اتمه، بونلار آروادین یاخین قوحوملاری دیر. بو، عئفتسئزلئکدئر. ۱۸ آروادین صاغ اولارکن، اونون باجئسینی اؤزونه آرواد آلیب اونا بئر رقتب یاراتما، ناموسونا توخونما. ۱۹ آیباشی نجئسلئیی زامانی بئر آروادلا یاخینلیق اتمه. ۲۰ آیری آدامین آروادی ائله یاخینلیق ادئب اؤزونو نجئسله. ۲۱ اؤولادلارئین هچ بئرئنی مولک بوتونه قوربان اولراق تقدئم اتمه. بله جه، اؤز تارئین آدینی لکه لمه. رب منم. ۲۲ کئشی آروادلا یاخینلیق اتدئیی کئمی، بئر کئشی ائله یاخینلیق اتمه؛ بو، ائیرنجدئر. ۲۳ هچ بئر حیوانلا یاخینلیق ادئب اؤزونو اونونلا نجئسله، هچ بئر آرواد دا بئر حیوانلا یاخینلیق اتمه سنن. بو، رذئلئکدئر. ۲۴ بو شیلرئن هچ بئری ائله اؤزونوزو نجئس اتمه یئن، چونکی قاباغینیزدان قوواجاغام مئتلر، بونلارین هامئسی ائله نجئسله نئبلر، ۲۵ اؤلکه ده نجئسله نئب. بونا گۆره ده من او تورپاغی جزالاندیرمئشام، اله کی، تورپاق، ساکنلرئنی قوصوب. ۲۶ آما سئز گرک قایدالارئیمی و حؤکملرئمی ساخالیاسینیز و بو ائیرنج ائشلرن هچ بئرئنی اتمیه سئئنز، ائستر یرلی، ائستر آرائیزدا یاشایان یاد اللی اولسون. ۲۷ چونکی قاباغینیزداکی اؤلکه نئن ساکنلری بوتون بو ائیرنج ائشلری ادئبلر و تورپاق نجئسله نئب. ۲۸ آما اگر سئز

۲۳ گَنعان تورباغینا گنرئب، یمک اوچون هر میوه آغاجینی اکه سئئز، میوه سی سئزئن اوچون حارام سایلیبر. بو میوه سئزئن اوچون اوج ائل حارام اولاجاق. اونو یمه یئن. ۲۴ دؤردونجو ائلده اونون بوتون میوه سی شوکور تقدیمی اولاراق رب اوچون موقدس سایلیسین. ۲۵ بئننجی ائلده او آغاجین میوه سئنی بییه بئلسئئز. بونو ادئن کی، محصولو سئزئن اوچون آرتسین. تارینیز رب منم. ۲۶ هچ بئر آتی قانلی-قانلی یمه یئن. باخیجیلیق و فالجیلیق اتمه یئن. ۲۷ باشینیزین یان طرفئنده کی ساچلاری قیرخمایین، ساقالارینیزین کنارلارینی کسمه یئن. ۲۸ اولورله گؤره بدئئشه بارا وورمایین، بدئئشه هچ بئر شکل دؤیدورمه یئن. رب منم. ۲۹ قیزینیزی فاحشه لئیه چکئب اونو لکه لمه یئن، اله کی، فاحشه لئک اولکه یه یایلماسین و اولکه عئقئسئز لئکله دولوب داشماسین. ۳۰ سبئت گونلرئمی ساخلا یین. موقدس مکانیما دا حؤرم ت ادئن. رب منم. ۳۱ جئنچئلره و روح چاغیرانلارا طرف دؤنمه یئن، اونلارلا دانیشمایین، بوخسا اونلاردان نجئسلئرسئئز. تارینیز رب منم. ۳۲ یاشلی لارین قاباغیندا آیاغا دورون، آغساقالارلا احترام قویون. تارینیز حؤرم ت ادئن. رب منم. ۳۳ سئزئله اولکه نئزده یاشایان هچ بئر قرئبه حاقسیزلیق اتمه یئن. ۳۴ آرانیزدا یاشایان قرئب آدام یرلی کئمی اولاجاق، اونو اؤزونوزو سون کئمی سون. چونکی سئز اؤزونوز ده منصئر اولکه سنئده قرئب اندئئز. تارینیز رب منم. ۳۵ قضاوتده، اولچوده، چکی ده و مثقداردا حاقسیزلیق اتمه یئن. ۳۶ تره زئئز، چکی داشینیز، تاخیل* و مایع اولچوسو* اوچون

۱۳ قونشونوزا ظولم اتمه یئن، اونو سویمایین؛ موزدلو ائشچئنن زحمت حاقینی آخسامدان سحره جک یانینیزدا ساخلامایین. ۱۴ کار آدامی سؤیمه یئن و کور آدامین موقابئلئنه ده بوردهدن هچ بئر شی قویمایین. تارینیز حؤرم ت ادئن. رب منم. ۱۵ قضاوت ادنده حاقسیزلیق اتمه یئن. نه یوخسولا طرفدار اولون، نه ده وارلینی اوستون توتون. قونشونوزا عدالتله قضاوت ادئن. ۱۶ خالقینیز آراسیندا خیرچئلک اتمه یئن؛ قونشونوزون جانینا ضرر ورمک ائستمه یئن. رب منم. ۱۷ اوره بیئئزده و طنداشینیز حاقیندا نفرت ساخلامایین. قونشونو گرک نصحت اده سئئز، مبادا سئز ده اوندان اؤتری گوناها باتاسینیز. ۱۸ اؤز خالقینیزین آراسیندا هچ کسدن قئصاص آلمایین، هچ کئمدن کئن ساخلامایین. آنجاق قونشونوزو اؤزونوز کئمی سون. رب منم. ۱۹ منم قایدالاریمی ساخلا یین. فرقلی جنئسدن اولان مال-حیوانی جوتلشدئرمه یئن. زمئنئزده ائکی جور توخوم اکه یئن. آیینئزه ائکی جور ساپدان توخونموش پالتار گیمه یئن. ۲۰ اکر بئر کئشی آیری بئر کئشئنن نشانلی سی اولان کئزله کی، حله قئیمتی حقیقتن ورنلئمه ئش، آزاد دا اولونمایدیر، یاتسا، اونا جزا ورنلئسن. آما اونلار اولدورولمه سئنلر، چونکی آرواد آزاد دینلئمش. ۲۱ او کئشی ربئن حوزورونا، حوزور چادیرینین گئرئشئنه تقصئر قوربانلی اولاراق بئر قوچ گئئرسئن. ۲۲ کاهئن او کئشئنن ائشلئدئی گوناھینی، تقصئر قوربانلی اولان قوچلا ربئن حوزوروندا کفاره اتئن و ائشلئدئی گوناھ اونا باغیشلانار.

ادن كىشى آتاسىنىن ناموسونا توخونوب. اونلار يىن ھەر ائكىشى گرگ اۋلدورولسون. بونلار يىن قانلارى اۋز بويونلار يىنادير. ۱۲ گلئنى ائله ياخىنلىق ادن كىشى، گلئنى ائله بئرلىككده، ھەر ائكىشى گرگ اۋلدورولسون. اونلار اۋزلرئنه محرم اولان بئرى ائله زئنا ادئبلر و قانلارى اۋز بويونلار يىنادير. ۱۳ اگر بئر كىشى، آروادلا ياخىنلىق ادن كىشى، آيرى بئر كىشى ائله ياخىنلىق اتسە، اونلار يىن ائكىشى دە ائيرىنچ ائش ادئبلر و گرگ اۋلدورولسونلر؛ اونلار يىن قانلارى اۋز بويونلار يىنادير. ۱۴ ھەر كىس بئر قىزى، اناسى ائله بئرلىككده اۋزونه آرواد آلسا، عئفتسىزلىك ادئر؛ آرانىزدا بلە عئفتسىزلىك اولماماق اوچون، ھەم كىشى ھەم دە آروادلار گرگ ياندىرىلسىنلار. ۱۵ حيوانلا جئنىسى رابئطە يە گئرن كىشى گرگ اۋلدورولسون؛ حيوانى دا گرگ اۋلدورە سئئئر. ۱۶ ھەر ھانسى بئر حيوانلا جئنىسى رابئطە يە گئرن آرواد، حيوانلا بئرلىككده گرگ اۋلدورولسون. اونلار يىن قانلارى اۋز بويونلار يىنادير.

۱۷ اگر بئر آدم آنا و يا آتا طرفئندن اولان باجىسىنى آلىب اونونلا جئنىسى رابئطە يە گئرسە، زئئلىك ادئر؛ اونلار خالقىنىن گۈزلىرى قاباغىندا قوولسونلار. بلە آدم باجىسىنى ناموسونا توخونوب؛ تىقصرى اۋز بويونلار يىنادير. ۱۸ آيباشى اولان آروادلا ياخىنلىق ادن كىشى، آروادىن ناموسونا توخونوب، اونون قان آخماسىنى آشكار ادئيدئر. آرواد دا قان آخماسىنى آشكار ادئىب. بونا گۈرە اونلار يىن ھەر ائكىشى دە خالقلارى آراسىندان قوولسونلار. ۱۹ خالانلا و يا بئئئله ياخىنلىق اتمە، چونكى بلە بئر آدم ياخىن قوھوملارى ائله ياخىنلىق ادئىب؛ اونلار يىن تىقصرى اۋز بويونلار يىنادير. ۲۰ عئمىسى آروادى ائله ياخىنلىق ادن كىشى، اۋز عئمىسئئن ناموسونا توخونوب؛ ائكىسئئن دە گوناھى اۋز

ائشله ئن قابلارىنىز دوز اولسون. سئزى مئصئر تورپاغىندان چىخاردان تارىنىز رب منم. ۳۷ منئم بوتون قايدالارىمى و ھۆكملىرىمى ساخلايىب، اونلارلا عمل ادئن. رب منم.»

انطاعتسىزلىككە گۈرە جزا

۲۰ رب موسايا دانىشىب ددى: ۲ «ئىسرائىل اۋلدولارىنا بونو دا دە: «ئىسرائىللى لردن و ئىسرائىللدە ياشايان ياد اللى لردن ھەر كىم اۋلدولارىندان بئرئنى مولكە بوتونە تىقئدم اتسە، گرگ اۋلدورولسون. اۋلكە خالقى اونو داشلاسىن. ۳ اۋز اۋلادىنى مولكە تىقئدم اتدئىى اوچون من دە او آدمدان اوز دۇندئرئب، خالقى آراسىندان اونو قوواجاغام. چونكى او منئم موقدس مكانىمى نجئسلىە يئب، موقدس آدمى لگئە يئبدئر. ۴ اگر اۋلكە خالقى گۈرسە كى، او آدم اۋلادىنى مولكە تىقئدم ادئر و گۈز يوموب او آدمى اۋلدورمىسە، ۵ من اۋزوم ھمئن آدمدان و عاينلە سئئندن اوز دۇندئرئب، اونو و اونونلا بئرلىككده مولكە مەنە خىيانت ادن ھەر كىسى خالقىن آراسىندان قوواجاغام.

۶ مەنە خىيانت ادئىب جئئچئلرە و روح چاغىرانلارلا طرف دۇئئن ھەر كىسدن دە اوز دۇندئرئب، اونو خالقىنىن آراسىندان قوواجاغام.

۷ بونا گۈرە دە اۋزونوزو تىقئدئس ادئن و موقدس اولون، چونكى تارىنىز رب منم. ۸ قايدالارىمى ساخلايىب اونلارلا عمل ادئن؛ سئزى تىقئدئس ادن رب منم.

۹ آتا-اناسىنا لعنت ادن ھەر كىس گرگ اۋلدورولسون. او آدمىن قانى اۋز آتا-اناسىنا لعنت اتدئىى اوچون اۋز بويونلار يىنادير.

۱۰ اگر بئر كىشى آيرى بئر كىشئئن آروادى ائله زئنا اتسە، دوستونون آروادى ائله زئنا ادن كىشى، زئناكار آروادلا بئرلىككده گرگ اۋلدورولسون. ۱۱ آتاسىنىن آروادى ائله ياخىنلىق

۴ کاهنن، اولئلیک سببی ائله اونا قوحوم اولاین میئتی ائله ده اؤزونو نجئس ادئب لگلمه سئن.

۵ کاهئنلر باشلارینین هچ بئر حصه سنئی قیرخماسینلار، ساقلالارینین کنارینئی کسمه سنئلر، بدنلرئنه ده یارا وورماسینلار. ۶ اونلار تاریلاری اوچون موقدس اولسونلار و اونون آدینئی لگلمه سنئلر، چونکی اونلار اودلا ربّه تقدئم گئئئرلر، یعنی تاریلارینا پای گئئئرلر؛ بونا گؤره ده موقدس اولمالی دیرلار. ۷ کاهئنلر فاحشه لئکله لکه لئمئش، و یا آرنئدن بوشانمیش آروادی دا آرواد آلماسینلار، چونکی کاهئن تاریسی اوچون موقدس دئر. ۸ اونو موقدس سای، چونکی تارینیزا گئئرئن پای، او تقدئم ادئر؛ او سنئن اوچون موقدس اولسون، چونکی من، سنئی تقدئس ادن رب، موقدسم. ۹ فاحشه لئکله لکه لئمئش کاهئن قیزی، آتاسینئی دا لگله یئب؛ بو قیزی اوددا یاندیریلمالی دیر.

۱۰ قارداشلاری آراسیندا اوستون اولان، باشیندا مسح یاغی ائله مسح اولونان، و کاهئنلئک پالتارلاری گئئن باش کاهئن نه ساجینی داغیتسین، نه ده آیینده کی پالتارینی جیرسین. ۱۱ بو کاهئن هچ بئر میئته، حتا اولن آتا-آناسینا یاخینلاشیب اؤزونو نجئس اتمه سئن. ۱۲ او، موقدس مکانی نه ترک اتسئن، نه ده تاریسین موقدس مکانینی لگله سئن، چونکی تاریسین نئشانه سی اولان مسح یاغی اوستونده دئر. رب منم. ۱۳ بو کاهئن اؤزونه باکئره بئر قیزی آرواد آلسین؛ ۱۴ دول، بوشانمیش و یا فاحشه لئکله لکه لئمئش آرواد یوخ، آنجاق اؤز خالقیندان اولان باکئره قیزی آلسین کی، ۱۵ اؤولادلارینی، خالقئی آراسیندا لکه لی اتمه سئن. اونو تقدئس ادن رب، منم. «

۱۶ سونرا رب موسایا ددی: ۱۷ «هارونا دانیشیب اونا ده: «سنلئدن-سنئله اؤولادلاریندان معیوب اولان آدم، تاریسینا پای تقدئم اتمک اوچون یاخینلاشماسین. ۱۸ معیوب اولان

بو یونلارینادیر. اونلار اؤولادسیز اوله جکلر. ۲۱ قارداشی آروادینی آلان کئشی نجئس ائش گؤرور؛ او، قارداشینین ناموسونا توخونور. اونلار اؤولادسیز قالاجقلار.

۲۲ سئز منئم قایدالاریمی و حوکملریمی ساخلایین و اونلارا عمل ادئن کی، یاشاماق اوچون آپاراجاغیم تورپاق سنئی قوصوب آتماسین. ۲۳ بوندان علاوه، قاباغینیزدان قوواجاغیم منئلترئن رسم-روسوملارینی اؤزونوز اوچون دب اتمه یئش؛ اونلار بوتون بو شیلری اتدئکلرئنه گؤره، منئم گؤزومده ائیرنجدئرلر. ۲۴ من سنزه ددئم کی، اونلارین تورپاغینا سنئ صاحب اولاجاقسینیز و من او اؤزوم، سود، و بال آخان تورپاغی سنزه ورئرم کی، اونا مالئک اولاسینیز. سنئی او بئری خالقلاردان آیران تاریخیز رب منم. ۲۵ بله جه، سنئ تمئز و نجئس حیوان و قوشو بئرئئندن آیرید ادئن. سنئئن اوچون آیرید اتدئئم نجئس ساییلان حیوانلار، و یا قوشلار، یا دا یرده سورونن مخلوقلارلا اؤزونوزو ائیرنج اتمه یئش. ۲۶ سئز منئم اوچون موقدس اولمالی سینیز، چونکی من رب موقدسم. من سنئی او بئری خالقلاردان آیریدیم کی، سئز منئم اولاسینیز. ۲۷ جنجی و یا روح چاغیران بئر کئشی و یا آرواد گرک اؤلدورولسون. اونلار داشلانسیلار. بونلارین قانلاری اؤز بو یونلارینادیر.»

کاهئنلره عایید قانولار

۲۱ سونرا رب موسایا ددی: «هارون سنلئندن اولان کاهئنلره دانیش و اونلارا بله ده:

«هچ کاهئن اؤز خالقئی آراسیندان اولان هر هانسی بئر میئته گؤره اؤزونو نجئس اتمه سئن؛ ۲ مگر کاهئنئن اؤز یاخین قوحومو اولسون؛ ۳ آناسی، آتاسی، اوغلو، قیزی، قارداشی، ۴ یانیندا یاشایان باکئره سوبای باجیسی دا. کاهئن بو باجیسینا گؤره ده اؤزونو نجئس اده بئلر.

سایلیسین و بدنئی یومایینجا موقدس یمکدن یمهسن. ۷ لاکئن گوش باتاندا او آدام تمئر ساییلسین، سونرا موقدس یمکدن یسئن، چونکی بو، اونون خورهیی دئر. ۸ کاهئن اؤلموش حیوان، یا دا وحشی حیوانین وسئلهسی ائله پارچالانمیش حیوانین آتئندن ییب اوزونو نجئسلمهسن. رب منم. ۹ اونلار منئم ددئیئمی رعیایت اتسئنلر کی، بلهجه گوناها باتماسینلار و اونو لکله دئکلری اوچون اؤلمه سننلر. اونلاری تقدس ادن رب، منم.

۱۰ کاهئن عاینله سنئدن اولمایان، کاهئنله یاشایان قرئب، یا دا موزده آیینان انشچی موقدس یمکدن یمه مەلی دئر. ۱۱ لاکئن کاهئنن پوللا ساتین آلیب مالئک اولدوغو، یا دا اوئنده دوغولان قوللار او یمکدن یئییه بئلرلر. ۱۲ اگر کاهئنن قیزی کاهئن عاینله سنئدن اولمایان بشری ائله اولنسه، او آدام موقدس یمکدن یئییه بئلمز. ۱۳ آما جوانلیغیندا دول قالمیش و یا بوشانمیش کاهئنن قیزی کی، اؤولادسیز آتاسینین اوئنه قایدیب، آتاسینین یمه یئندن یئییه بئلر. لاکئن کاهئن عاینله سنئدن اولمایان هچ کس اوندان یئییه بئلمز. ۱۴ سهون موقدس یمکدن یئین آدام، پشده بئرئنی علاوه ادئب موقدس یمه یی کاهئنه ورسئن. ۱۵ کاهئنلر انسرائیل اؤولادلارینین ربّه تقدئم اتدئکلری موقدس تقدملری لکلمه سننلر، ۱۶ و باعئث اولماسینلار کی، انسرائیل اؤولادلاری موقدس تقدملرئ یمه یی ائله گوناها باتیب، تقصئرلری اوچون جزالانسینلار. چونکی اونلاری تقدس ادن رب، منم.“

۱۷ سونرا رب موسایا دانیشیب ددی: ۱۸ «هارونلا اوغوللارینا و بوتون انسرائیللره بله ده: ”انسرایئل خالقیندان و یا انسرائیلده یاشایان یاد اللی لردن هر کس کی، تقدئمئی گئئر، ربّه یاندیرما قوربانی اولاراق بو تقدئم ائستر بشر نذره گوره اولسون، ائستر اؤز گویلو

هچ کس بو خندمته یاخینلاشماسین؛ نه کور، نه آخساق، نه عیبه جر، نه علئل، ۱۹ نه آل-آیاغیندان شئکست، ۲۰ نه قوزیل، نه جیرتدانوی، نه گؤزو معیوب، نه خورالی، و یا دَمروولو، نه آختا - ۲۱ کاهئن هارونون نسلئندن اولان هر کسئن کی، بدنئنده بشر عیبی وار، ربئن یاندیرما تقدملرئنی تقدئم اتمک اوچون یاخینلاشماسین. او، تاریسینا پای تقدئم اتمک اوچون یاخینلاشمالمی دیر. ۲۲ بله آدام تاریسینا گئئرئنلن پایدان، هم لاپ موقدس یمکدن، هم ده موقدس یمکدن یئییه بئلر. ۲۳ لاکئن او، بدنئنده معیوب اولدوغونا گوره نه موقدس پرده یه یاخینلاشماسین، نه ده قوربانگاها. اله کی، موقدس مکانلاریمی لکلمه سنن. چونکی اونلاری تقدس ادن رب، منم.“

۲۴ موسا هارونلا اوغوللارینا و بوتون انسرائیل اؤولادلارینا بله ددی.

تقدملرئن و قوربانلارین موقدسلئی

۲۲ سونرا رب موسایا دانیشیب ددی: ۲ «هارونلا اوغوللارینا ده کی، انسرائیل اؤولادلاری منئم اوچون وقف اتدئکلری موقدس شیلرده احتیاطلی اولسونلار و موقدس آدمی لکلمه سننلر. رب منم. ۳ اونلار ده: ”نسلئن-نسله سئرئن اؤولادلارینیزدان هر کس کی، نجئس حالدا، انسرائیل اؤولادلارینین رب اوچون وقف اتدئکلری موقدس شیلره یاخینلاشسا، منئم حوزورومدان قورولمالی دیر. رب منم. ۴ هارون نسلئندن جوزاملی، و یا بدن آخیتیسی اولان هچ کس، تمئر اولانا قدر، موقدس یمکدن یمه سنن؛ اگر بشر آدام میئته گوره نجئس اولان شیه توخونسا، و یا توخومو تۆکولسه، ۵ و یا اگر بشر آدام اونو نجئس ادن قایناشان جانلی مخلوقا و یا هر جور نجئسلئی اولان آداما توخونسا، ۶ بله شیلره توخونان هر کس، آخشاماجاق نجئس

موقدّس تائیناجاغام؛ سئزی تقدّس ادن رب منم کی،^{۳۳} تارینیز اولماق اوچون سئزی مئصّر تورپاغیندان چیخارتدیم. رب منم.»

رَبَّنْ بایراملاری

سونرا رب موسایا دانیشیب ددی:
 ۲ «ائسرائیل اؤولادلارینا دانیش و اونلار بله ده: ”رَبَّنْ تعینن اتدئی و اختلار کی، اونلاری موقدّس ییغینلار چاغیراجاقسینیز، منم تعینن اتدئیئم و اختلار بونلاردیر:»

سَبَّتْ ائستراحت گونو

۳ آلتی گون ائش گورولسون، اَمَّا یَدْنَجِی گون سَبَّتْ ائستراحتی و موقدّس ییغین گونودور. هچ بئر ائش گورمه یه جکسنننر. بو گون یاشادیغینیز بوتون یرلرده ربّه بئر سَبْتدئر.

پاسخا و مایاسیز چؤرک بایراملاری

(چیخیش. ۱۴:۱۲-۲۰؛

ساییلار. ۱۶:۲۸-۲۵؛ تننیه ۱۶:۱-۸)

۴ بونلار رَبَّنْ تعینن اتدئی و اختلاردیر، موقدّس ییغینلاردیرلار کی، سئز گرک اونلار بو و اختلاری بایرام اعلان اده سنننر

۵ بئرئنجی آیین اون دوردونجو گون، آخشامچاگی رَبَّنْ پاسخا بایرامی دیر. ۶ همئن آیین اون بئننجی گونو رَبَّنْ مایاسیز چؤرک بایرامی دیر. یدّی گون مایاسیز چؤرک یییه جکسنننر. ۷ بئرئنجی گون موقدّس ییغینیز اولسون؛ بو گونده گونده لئک ائشلرئتنزی گورمه یئن. ۸ بو یدّی گون عرضنده ربّه اودلا تقدّم اولان بئر تقدّم گئئرئن؛ یدنّجی گون موقدّس ییغینیز اولسون؛ گونده لئک ائشلرئتنزی گورمه یئن.“

ائلك دَرَزْنْ تقدّم اولونماسی بایرامی

۹ سونرا رب موسایا دانیشیب بله ددی:
 ۱۰ «ائسرائیل اؤولادلاری ائله دانیش و اونلار

ائله، ۱۹ گرک معیوب اولمایان یرگک مال- حیواندان، یا قویوندان، یا دا کچندن اولسون کی، سئزدن قبول اولونسون. ۲۰ معیوب اولانی تقدّم اتمک اولماز، چونکی بله تقدّم سئزدن قبول اولونماز. ۲۱ هر کس کی، ائسته یئر ربّه اتدئی نذرئنی یرئنه یئترسن و یا اؤز گؤیلو ائله مال-حیواندان، یا دا سورودن باریش قوربانلاری تقدّم ائسنن، قوربانین قبول اولونماسی اوچون، قوربان گرک کامل اولسون؛ اونون بدننده گرک هچ بئر عیب اولماسین. ۲۲ کور، شئکست، یارالی، قیاسقلی، خورالی، دَمروولو حیوانلاری ربّه تقدّم اتمه یئن، اونلاری رَبَّنْ قوربانگاهیندا دا یاندیرما قوربانی اتمه یئن. ۲۳ چولاق و یا عوضولرنده ناقص اولان ائنگ و یا بئر قوزونو اؤز گؤیلونله تقدّم اده بئلسن، لاکئن نذره وفا اتمک اوچون قبول اولونماز. ۲۴ خایاسی زده لئمش، آژئلمش، بورولموش، یا دا کئشلئمش حیوانی ربّه تقدّم اتمه یئن، اؤلکه نئزده ده قوربان اتمه یئن. ۲۵ بله بئر حیوانی یاد اللی لردن گوتوروب پای اولراق تارینیزا تقدّم اتمه یئن، چونکی بله حیوانلارین شئکستی ائچلرئنده دئر، معیوب دورلار، سئزدن قبول اولونماز.“

۲۶ سونرا رب موسایا دانیشیب ددی:
 ۲۷ «اؤکوز، قوزو، یا دا کچی بالاسی دوغولاندا، یدّی گون آناسینین یاینیدا قالسین. سگئزننجی گوندن ربّه تقدّم اولونان یاندیرما قوربان اولراق قبول اولونار. ۲۸ ائستر ائنگ اولسون، ائستر قویون، اونو بالاسی ائله بئر گونده کسمه یئن. ۲۹ ربّه تشکور قوربانی گئئرئنده اله گئئرئن کی، او سئزدن مقبول اولسون. ۳۰ قوربانین آتی اله او گون پیئلسئن، اوندان هچ بئر شی سحره قدر ساخلامیین. رب منم.

۳۱ منم امرلرئمی ساخلایین و اونلارا عمل ادئن؛ رب منم. ۳۲ منم موقدّس آدمی لکه لمه یئن. من ائسرائیل اؤولادلاری آراسیندا

۳۹ یَدْنَجی آیین اون بَشْنَجی گونو، تورپاغین محصوللارینی ییغاندان سونرا، یَدی گون رب اوچون بایرام کچئردئن. بئرنجی گون و سگئزنجی گون ائستتراحت گونلری اولسون. ۴۰ بئرنجی گون گؤزل آغاجلارین میوه لرئنی، خورما آغاجلارینین بوداقلارینی، سیخ یارپاقلی آغاجلارین و چای قیراغیندا بئتن سؤیود آغاجلارینین بوداقلارینی اؤزونوز اوچون ییغیب، تارینیز ربئن حوضوروندا یدی گون سئلک ادئن. ۴۱ هر ائل رب اوچون بو بایرامی یدی گون کچئردئن. بو نسلدن- نسله ابدی قایدادیر؛ بو بایرامی یَدْنَجی آیدا جشن توتون. ۴۲ یدی گون چارداقلاردا قالین؛ بوتون برلی ائسرائیللی لر چارداقلاردا یاشاسینلار. ۴۳ بلهجه سئزن نسل لرئنتز بئله جک کی، من ائسرائیل اؤولادلارینی مئصئر تورپاغیندان چیخارداندان سونرا اونلاری چارداقلاردا یرلشدئردئم. تارینیز رب، منم.“

۴۴ بلهجه موسا ائسرائیل اؤولادلارینا ربئن تعین اتدئی بایراملار باره سئنده نقل اتدی.

ربئن حوضوروندا یانان چیراق

(چیخیش ۲۷:۲۰-۲۱)

سونا رب موسایا دانیشیب
 ۲۴ ددی: ۲ ائسرائیل اؤولادلارینا
 امر ات کی، سنه ائشیق اوچون خالئص
 سیخما زیتون یاغی گئرسنلر. بو یاغدان
 همئشه بئر چیراق ۳ حوضور چادیریندا،
 شهادت پرده سئننن بایر طرفئنده یانسن.
 هارون اونو هر آخشام ربئن حوضوروندا
 یاندیریب سحره قدر نظارت اتسن. بو
 نسلدن-نسله سئزن اوچون ابدی قایدا
 اولسون. ۴ ربئن حوضوروندا خالئص قیزیلدان
 دوژلمئش چیراقدانداکی چیراقلارا همئشه
 نظارت اتسن.

گئئرن. ۲۸ بو گون هچ بئر ائش گؤرمه یئن،
 چونکی بو، تارینیز ربئن حوضوروندا
 سئزن اوچون کفاره ادئلن کفاره گونودور.
 ۲۹ بو گون اؤزونو هر شیدن محروم اتمه یئن
 آدام، خالقی آراسیندان قوولسون. ۳۰ او
 گون هر هانسی بئر ائش گورن آدامی، من
 خالقی آراسیندان یوخ اده جیم. ۳۱ هچ بئر
 ائش اصلا گؤرمه یئن. بو، بوتون یاشادیغیز
 پرلرده نسلدن-نسله سئزن اوچون ابدی
 قایدا اولسون. ۳۲ او گون سئزن اوچون
 سَبْت ائستتراحت گونو کئمی دئر. اؤزونوزو
 هر شیدن گرک محروم اده سنئنز. آیین
 دو قوزونجو گونو آخشامدان، گلن آخشاما
 قدر سَبْت گونونو ساخالیین.“

چارداقلار بایرامی

(سایلار ۲۹:۱۲-۴۰، تئتییه ۱۶:۱۳-۱۷)

۳۳ رب گئنه موسایا دانیشیب ددی:
 ۳۴ «ائسرائیل اؤولادلارینا دانیشیب اونلار ده:
 ”یَدْنَجی آیین اون بَشْنَجی گونوندن رب
 اوچون یدی گون چارداقلار بایرامی اولاجاق.
 ۳۵ بئرنجی گون موقدس ییغین گونودور. بو
 گونده هچ بئر ائش گؤرمه یئن. ۳۶ بو یدی
 گون عرضئنده ربّه اولدا تقدئم اولان بئر
 تقدئم گئئرن. سگئزنجی گون موقدس
 ییغینیز اولسون و ربّه اولدا تقدئم اولان بئر
 تقدئم گئئرن. بو گون جاماعاتین ییغین
 گونودور. بو گونده، گونده لئک ائش لرئنتزی
 گؤرمه یه جک سئنتز.

۳۷ بونلار ربئن تعین اتدئی بایراملاردیر:
 بو زامان موقدس ییغین چاغیریب ربّه اولدا
 تقدئم لر گئئرن؛ یاندیرما قوربانلاری، تاخیل
 تقدئملری، قوربانلار و مایع تقدئملری. هر
 بئرئنی اؤز گونوندا تقدئم ادئن. ۳۸ بونلار
 ربئن سَبْت لرئندن و ربّه وردئینئز هدئیهلردن،
 نذرلردن و اؤز گویلو ائله تقدئم اتدئینئز
 تقدئملردن علاوه دئر.

كس گرگ اۆلۈمە ورتلىسنى؛ بوتون جاماعات گرگ اونو داشلاسىن. ائىستىر قرئب اولسون، ائىستىر يىرلى، تارىنىن آدىنا كوفر دىئىنئە اۆلۈمە ورتلىسنى.

۱۷ آيرى بئر آدامىن جانىنى آلان هر كس گرگ اۆلدورولسون. ۱۸ حيوانى اۆلدورن آدام، جان عوضنە جان اولاراق، ضررئن عوضنى ورسئن. ۱۹ بئر آدام آيرى آدامى يازالاسا، او نه جور ادئب، اونا دا بلە ادئلسن: ۲۰ سىنىق عوضنە سىنىق، گۆز عوضنە گۆز، دئش عوضنە دئش؛ او آداما نه جور يارا وورويسا، اونا دا بلە وورولسون. ۲۱ حيوان اۆلدورن، ضررئن عوضنى ورسئن، آما آدام اۆلدورن آدام، اۆزۈ دە اۆلدورولسون. ۲۲ ائىستىر قرئب، ائىستىر يىرلى سئزئن آرانىزدا بئر حۇكم اولاجاق؛ چونكى تارىنىز رب، منم.“

۲۳ موسا ائسرائىل اۆلادلارينا بونو ددى. لعنت ادهنى دوشرگەدن قىراغا چىخاردىب، داشا باسدىلار. ائسرائىل اۆلادلارى، ربئىن موسايا امر اتدئى كىمى، بونا عمل اتدئلر.

سَبَّ اِثْلِ حَاقِينِدَا

(تئئىئە ۱:۱۵-۱۱)

۲۵ سونرا رب سئنا داغىندا موسايا دانىشىپ ددى: ۲ «ائسرائىل اۆلادلارينا دانىشىپ اونلارا دە: ”سئزە ورەجىئىم تورپاغا داخئل اولاندا، اۆلكە رب اوچون سَبَّتى ساخلامالى دىر. ۳ آلتى ائل زمئنى آك، اوزوملويونون ھرز بوداقلارنى كس و اونون محصولونو يىغ. ۴ لاكتن يَدَنجى ائل تورپاغىن دَنجَلَمَك سَبَّتى اولسون، بو، ربئىن دَنجَلَمَك سَبَّتى ائلى دئر. بو ائل سن نه زمئنى آك، نه دە اوزوملويونو ھرز بوداقلاردان تمئزلە، ۵ بئچئىئىئىن دوشئن توخومدان بئتن محصولو بئچمە و اۆزۈنە بوراخىلمىش اوزوم

تَقْدِيسُ چۇركلىرى

۵ نارىن اون گۇتوروب، اون ائكى فطئر پئشئر؛ هر فطئردە بئر اِفاينىن اوندا ائكىسى* قدر اون اولسون. ۶ اونلارى ربئىن حوزوروندا خالئص قىزىلدان دوژلمئش مئشە، ائكى سىرايا آلتى-آلتى قوی. ۷ هر سىراينىن اوستونە خالئص كوندور قوی. چۇركلرئن اوستونەكى كوندور ربە اود تقدئمى اولان خاطرە تقدئمى اولسون. ۸ او گرگ بو چۇركلىرى هر سَبَّتى گونو دائم ربئىن حوزوروندا دوزسون؛ بو، ائسرائىل اۆلادلارى اوچون ابدى عھدئدر. ۹ بو چۇركلر ھارونلا اۆلادلارنىن پايى دىر. اونلار بو چۇركلىرى موقدس بئر يردە يىئىئلر. چونكى بونلار ربئىن اود تقدئملرئندن لاپ موقدس، ھارون اوچون ابدى پاي دىر.“

تارىيا كوفر ادهئىن آخىرى

۱۰ بئر گون آناسى ائسرائىللى، آتاسى مئصئرىلى اولان بئر آدام، ائسرائىل اۆلادلارنىن آراسىنا چىخدى. او، دوشرگەدە بئر ائسرائىللى ائىلە ساواشدى. ۱۱ آناسى ائسرائىللى اولان آدام تارىنىن آدىنا كوفر و لعنت اتدى. او آدامى موسانين يانىنا گئئردئلر. اونون آناسىنىن آدى شلومئت، دئبرى قىزى دان قئبلە سئندن ائدى. ۱۲ او آدامى حبس ادئب گۆزلە دئلر كى، ربئىن قرارى اونلارا آيدىن اولسون.

۱۳ رب موسايا دانىشىپ، ددى: ۱۴ «لعنت ادهنى دوشرگەدن قىراغا چىخارت؛ قوی بو لعنتى ائشئدئلرئن ھامىسى، اللرئنى او آدامىن باشىنا قويسونلار. سونرا بوتون جاماعات اونو داشا باسسىنلار. ۱۵ ائسرائىل اۆلادلارينا دانىشىپ اونلارا دە: ”تارىسىنا لعنت ادن هر كس، اۆز گوناهىنىن آلتىندا قالاچاق؛ ۱۶ بوندان علاوه، ربئىن آدىنا كوفر دئىن هر

۱۸ منتم قایدالاریما عمل ادئن، حؤکملمرئمی ده ساخلایین کی، اونلاردا عمل اتمکله اؤلکهده آرخیاین یاشایاسینیز. ۱۹ تورپاق دا بارینی وره جک کی، سنز دو یونجا پیئب اورادا آمئن-آمانلیقدا یاشایاسینیز. ۲۰ آما اگر دئییه سنئئز: محصول اکتب-بئچمه یک، یذئئجی ائلده نه بییه چیئک؟ ۲۱ آلتینجی ائل اوستونوزه اله برکت تۆکه جیم کی، تورپاق اوچ ائلئک محصول وره جک. ۲۲ سکنئزنجی ائل توخوم اکن و اخت، حله ده کۆهنه محصولدان بییه بئلسئئز. دو قوزونجو ائلئن تره محصولو پئشئنه قدر، کۆهنه نی ییئن.

۲۳ اوسته لئک تورپاق دا ابدی اولاراق ساتیلماز؛ چونکی تورپاق منمدئر، سنز ده منتم یانیمدا قرئب و موسافئر سنئز. ۲۴ بلهجه مولکونوزدن ساحه ساتانادا، اونون گری آلینما حاقینی ساخلامالی سینیز.

۲۵ اگر یانینداکی و طئدشاین یوخسوللاشیب مولکونون بئر ساحه ساتمالی دیر، اونون لاپ یاخین قوحومو گلئب، او قوحومونون ساتدیغی ساحه نی گری آلا بئلر. ۲۶ اگر گری آلان قوحومو اولماسا، لاکئن سونرالار او تورپاغی گری آماغا اوزونون گوجو چاتسا، ۲۷ او زامان ساتیلان و اختدان نچه ائللر کچدئینی حسابلا سین و قئیمئتن قالان مقدارینی ساتدیغی آداما قایتاریب، گئنه اوز مولکونه مالئک اولسون. ۲۸ آما اگر اونو گری آماغا یته رنجه تاپماییب گوجو چاتماسا، ساتدیغی ساحه آزادلیق ائلئنه قدر، اونو آلان آدامین ائلئنه قالسین؛ لاکئن آزادلیق ائلئنده قایتاریلمالی دیر کی، ساتان آدام گئنه اوز مولکونه مالئک اولسون.

۲۹ الهجه ده، اگر بئر آدام قالالی شهرده اولان یاشادیغی اوئنی ساتسا، اونون گری آلینما حاقی، ساتدیغی گوندن تام بئر ائل اعتباری وار؛ ساتان آدامین گری آما حاقی فقط بئر ائل اعتبارلی دیر. ۳۰ آما اگر ائل باشا

آغاجلاریندان، سالخیملاری ییغما. تورپاغین گرک بئر ائل دئنجلئی اولسون. ۶ بو دئنجلئک ائلئنده تورپاغین وردئی هر محصول سنئز اوچون ییمک اولاجاق؛ قولونوز، کنئزئئز، موزدلو ائشچئنئز، آرانیزدا یاشایان قرئبئئز، ۷ حتا مال-حیوانینیز و اؤلکهده کی اولان حیوانلار دا اونون بوتون محصولوندان بییه جکلر.

آزادلیق ائلی

۸ اوزون اوچون یذی دئنجلئک ائلی، یعنی یذی دفه یذی ائل سای. یذی دئنجلئک ائلئن مودئی قیرخ دو قوز ائل دئر. ۹ سونرا یذئنجی آیین اونونجو گونونده گرهنای چالینسین؛ یعنی کفار گونونده بوتون اؤلکه نئزده و اجا سسله گرهنای چالینسین. ۱۰ بلهجه آلتنجی ائلی تقدئس ادئن و اؤلکه نئن بوتون ساکنلری اوچون آزادلیق اعلان ادئن. بو ائل سنئز اوچون آزادلیق ائلی اولسون؛ هامینیز اوز مولکونه، اوز عایئله سننه قایتینسین. ۱۱ آلتنجی ائل سنئز اوچون آزادلیق ائلی اولسون. او ائل هج نه آکمه یئن، دوشن توخومدان بئن محصولو بئچمه یئن، اوزوم آغاجلارینیزدان سالخیملاری ییغمایین، ۱۲ چونکی بو آزادلیق ائلی دئر؛ سنئز اوچون موقدس اولمالی دیر. زمئنن محصولونو ییئن. ۱۳ بو آزادلیق ائلئنده هر کس اوز مولکونه قایتینسین. ۱۴ اگر دوستونا زمی ساتیب یا دا آلیرسان، اوندان حاقسزلیق اتمه. ۱۵ سن گرک آزادلیق ائلئندن نچه ائل کچمه سننه گۆره قئیمئلئندئرئب دوستونان آلاسان. ساتان آدام دا محصول گۆتوره جیی ائللره موناسئب اولاراق ساتسین. ۱۶ اونون قئیمئتی ائللرن چوخلوغونا گۆره قالدیر، اونون قئیمئتی ائللرن آزیغینا گۆره ائندئر، چونکی او سنه، محصوللارین مققدارینی ساتیر. ۱۷ بئر-بئرئئزئن حاقیندا حاقسزلیق اتمه یئن. تارینیزدان قورخون، چونکی تارینیز رب، منم.

ساتیلما مالی دیرلار. ۴۳ او وطنداشینا شئدتله آغالیق اتمه. تاریخ قورخ.

۴۴ قوللارینیز و کنترلرئیز اطرافینیزداکی مثلکتردن اولسون. سئز اونلاردان نؤکر و کنئز ساتین آلا بئلر سئئیز. ۴۵ آرانیزدا یاشایان موسافئرلردن و اونلارین اؤلکه نئزده دوغولموش عایله عوضولرئندن ده ساتین آلا بئلر سئئیز. بونلار سئزئن مولکئیته تئئیز اولاجاق.

۴۶ سئز اؤزونوزدن سونرا بونلاری اوغوللارینیزا املاک کئمی وصئیت اده بئلر سئئیز و اونلاری همئشه لئک قول کئمی ائشلده بئلر سئئیز. آنجاق انسرائیل لی هموطنلرئئیز آراسیندا هچ کئم وطنداشینا شئدتله آغالیق اتمه سئئیز.

۴۷ اگر آرانیزدا اولان یاد اللی و یا موسافئر بئری وارلی اولوب، یانینداکی وطنداشین یوخسوللاشسا و اؤزونو او وارلی یاد اللی، یا دا موسافئر، و یا اونون عایئله سئندن بئرنه قول کئمی ساتسا، ۴۸ ساتیلدیقدان سونرا اونون گری آلا حوقوقو وار. قارداشلاریندان

بئری اونو گری آلا بئلر؛ ۴۹ عَمئسی، یا دا عَمئسی اوغلو دا اونو گری آلا بئلر. عایئله سئندن هر بئر یاخین قوحومو اونو گری آلا بئلر. اؤز گوجو چاتاندا، او آدم اؤزونو

گری آلا بئلر. ۵۰ بو آدم آرابی ائله اؤزونو ساتدیغی ائلدن آزادلیق ائئلنه قدر، موزدلو ائشچئنن ائش مودتی کئمی حسابلاشار و ائللرئن سایینا گؤره قئیمتی قویولار. ۵۱ اگر حله

آزادلیق ائئلنه چوخ ائل قالیر، ساتین آلیندیغی پولون بئر حصه سئنی اونلارا گری قایتارار. ۵۲ لاکئن اگر آزادلیق ائئلنه آز قالیر، او مودته

گؤره حساب ادئب گری آلینماین قئیمتی اولاراق آز وئر. ۵۳ آغاسینین یانیندا ائل به ائل اولان موزدلو ائشچی کئمی ساییلار. آغاسی دا سئئن گؤزونونده اونا شئدتله آغالیق اتمه لی دئر. ۵۴ اگر او آدم بو یوللا گری آلینما میشدیر، گئنه ده آزادلیق ائئلنده اوشاقلاری ائله بئرلنکده آزاد اولسون.

چتامامیش او آدم اوی گری آلا بئلمه سه، قالالی شهرده کی او، همئشه لئک، نئشلدن- نئسله اونو آلا نین اولاجاق. بو، آزادلیق ائئلنده قایتاریلماز. ۳۱ آنجاق گئنده اولان اولر کی، اونلارین دووارلاری یوخدور، تورپاق ساحه لری کئمی ساییلین؛ اونلارین گری آلینما حوقوقو واردیر و آزادلیق ائئلنده قایتاریلار.

۳۲ لاکئن لاوئلی لرئن شهرلرئنده، شهرلرده مالئک اولدوقلاری اولرئن گری آلینما حوقوقونا همئشه لئک مالئکدرلر. ۳۳ بله جه، لاوئلره عایید اولان گری آلینا بئلر و شهرده اولان ساتدیغی او، آزادلیق ائئلنده اونا قایتاریلار. چونکی لاوئلی لرئن اولری، اونلارین انسرائیل اؤولادلاری آراسینداکی مولکدرئر. ۳۴ آما اونلارین شهرلرئئن اطراف اوتلاقلاری ساتیلماز، چونکی بونلار لاوئلی لرئن همئشه لئک مولکدور.

۳۵ اگر یانینداکی وطنداشین یوخسوللاشیب و اؤزونو تامئن اده بئلمئر، اونا کؤمک اتمه لی سن. او، سنن یانیندا یاد اللی، یا دا موسافئر کئمی یاشایا بئلر. ۳۶ اوندان سلم، و منفعت آلا. تاریخ قورخ و قوی وطنداشین سنن یانیندا یاشایاسین. ۳۷ اونا منفعته پول ورمه، منفعتنی گودمک اوچون ده یمک ورمه. ۳۸ منم تاریخ رب کی، سئزه گئعان تورپاغینی ورمک اوچون و تاریخ اولماق اوچون سئزی

منصئر اؤلکه سئندن چبخارتدیم. ۳۹ اگر یانینداکی وطنداشین یوخسوللاشیب سنه اؤزونو قول کئمی ساتسا، اونا قولون آغیر ائشئنی گؤردورمه. ۴۰ او، سنن یانیندا موزدلو ائشچی، یا دا فوناق کئمی اولاجاق. او، سنه آزادلیق ائئلنه جک ائشله جک، ۴۱ سونرا اوشاقلاری ائله بئرلنکده، عایئله سئئنن یانینا گده جک کی، آتالارینین مولکونه قایتسین. ۴۲ چونکی اونلار منم منصئر اؤلکه سئندن چبخارتدیغیم قوللاریم دیر؛ اونلار قول کئمی

جانیم سئزدن ائکراه اتمیه جکدر. ۱۲ من ده آرانیزدا یاشاییب سئزئن تارینیز اولاجاغام، سئز ده منم خالقیم اولاجاقسینیز. ۱۳ سئزی مئصتر تورپاغیندان چیخاردان و اونلارین نؤکرچئلئشیدن آزاد ادن، یوغونوزون گنرلرئنی قیریپ باشینیزی اوچالدان تارینیز رب، منم.

تاریدان اوزاقلاشمایین جزاسی

(تنتئیه ۲۸:۱۵-۶۸)

۱۴ آما اگر مندن اطاعت اتمه یئب بوتون بو امرلرئمه عمل اتمه سئنئز، ۱۵ اگر قانونلاریمدا خور باخیب حؤکم لرئمی قَلْبئشئزدن رد اده سئنئز، اله کی، منم بوتون امرلرئمه عمل اتمه یئب، عهدئمی پوزاسینیز، ۱۶ من ده سئزه بونو اده جیم: اوستونوزه دهشت سالاجاغام. سل و قیزدیرما گؤزلرئشئزئن نورونو سؤندوره جک، جانینیزی گمیره جک. توخوملارینیزی هدر یره آکه جک سئنئز؛ اونلاردان عمله گلن محصولو دوشمنلرئشئز یئبه جک. ۱۷ اوزومو سئزدن دؤندرئه جیم اله کی، دوشمنلرئشئزئن موقابئلنده وورولوب یره ییخلاسینیز. سئزدن نفرت ادنلر، اوستونوزه حؤکم سوره جکلر؛ سئزی قووان اولماسا دا، قاچاقسینیز.

۱۸ اگر بونلارا باخماییب گننه مندن اطاعت اتمیه سئنئز، او واخت گوناھلارینیزا گؤره سئزی یدئ قات آرتیق جزالاندیراجاغام. ۱۹ گوجلو تکبورونوزو قیراجاغام. باشینیز اوستونده اولان گؤیلر دمئر و آباغینیز آلتینداکی یری بورونج کئمی اده جیم. ۲۰ قووتئشئز هدر یره تۆگنه جک، چونکی نه تورپاغینیز محصول وره جک، نه ده اولکه ده کی آغاجلارینیز میوه وره جک.

۲۱ اگر منتمله عداوت ادئب، سؤزلرئمدن حله ده اطاعت اتمک ائستیمه سئنئز، من ده سئزه گوناھلارینیزا گؤره یدئ قات آرتیق بلا گؤندرهرم. ۲۲ اوستونوزه وحشی حیوانلار

۵۵ چونکی ائسرائئل اوولادلاری منم قوللاریم دیر، اونلار منم مئصتر اولکه سئندن چیخارتدیغیم قوللاریم دیر. تارینیز رب، منم.

تاریدان اطاعت اتمه یئن برکتلری

(تنتئیه ۱۲:۷-۱۲:۲۸، ۱۴-۱)

۲۶

اؤزونوزه بوتلر دوزلتمه یئن؛ اویمایا بوت، و یا موقدس سوتون دا اؤزونوز اوچون قویمایین، اولکه نئزده یونولموش داش قویوب قاباغیندا سجده اتمه یئن؛ چونکی تارینیز رب، منم. ۲ سبت گونلرئمی ساخلا یین، موقدس مکانیمدا دا حؤرمت ادئن. رب منم. ۳ اگر قانونلاریملا یاشایاسینیز و امرلرئمی اطاعت اده سئنئز کی، اونلاری یرئنه یتیره سئنئز، ۴ سئزه مؤوسومونده یاغیش گؤندرئه جیم کی، تورپاق اؤز محصولونو، زمنده کی آغاجلار دا میوه لرئنی ورئسن. ۵ سئزئن خرمنئشئز اوزوم ییغیمینا قدر داوام اده جک، اوزومونوز او قدر بول اولاجاق کی، اونون ییغیلماسی آکئن واختینا قدر داوام اده جک. چؤره یئنئزی دویونجا یئب، اولکه نئزده آرخایین یاشایاجاقسینیز.

۶ اولکه نئزه صولح وره جیم؛ یاتاندا سئزی واهشمه یه سالان اولمایاجاق. یرتیجی حیوانلاری اولکه دن قوواجاغام و موحارئبه اوزو گؤرمه یه جک سئنئز. ۷ دوشمنلرئشئزی قوواجاقسینیز و اونلار قیلینج ضربه لری ائله قاباغینیزدا یره ییخیلماقلار. ۸ پشئنئز یوز آدامی، یوزونوز اون منن آدامی قوواجاق. دوشمنلرئشئز قیلینج ضربه لری ائله قاباغینیزدا یره ییخیلماقلار. ۹ من اوزومو سئزه چؤره جیم، سئزی آرتیریپ چوخالدا جاغام، سئزنله باغلا دیغیم اؤز عهدئمی یرئنه یتیره جیم. ۱۰ ساخلادیغینیز محصولو یئبه جک سئنئز و تره محصول اوچون کؤهنه نی بوشالدا جاقسینیز. ۱۱ اوسته لئک، من آرانیزدا ساکن اولاجاغام و

گونلرنئنده، او راحتلیغی گۆره جک کی، سئزئن اورادا یاشادیغینیز سبتلرنئزده گۆرمه دی. ۳۶ دوشمن اولکه لرئنده سئزدن صاغ قانلارین اورکلرئنه اومئدسئزلئک سالاجاغام و اونلار حتا کولگدن ترپه ن یارپاغین خیشیلتیسیندان قورخوب قاچاجاقلار. اونلاری قنوان اولماسا دا، قیلینج قاباغیندان قاچان کئمی قاچیب بیخیلاجاقلار؛ ۳۷ بئربرئئنن اوستونه اله بوردیه جکلر کی، اله بئل، قیلینج قاباغیندان قاچیرلار، حال بو کی، هچ کئم اونلاری قووالامیر؛ دوشمنلرنئز موقابلئنده دورماغا قووتئنز اولمایاجاق. ۳۸ مئلئر آراسیندا هلاک اولاجاقسینیز، دوشمنلرنئز تورپاغی سئزی اوداجاق. ۳۹ سئزدن صاغ قانلار دا دوشمن اولکه لرئنده هم اؤز خاطالاری اوچون، هم ده آتالارینین خاطالاریندان اوتری اونلارلا چورویه جکلر.

۴۰ اگر اؤزلرنئن و آتالارینین خاطالارینا اعتراف ادئب، منم ضدئمه اتدئی حیانته، هم ده منمله اتدئی عداوته ائقرار اده لر، ۴۱ و بونا دا کی، من اونلارلا عداوت ادئب اونلاری دوشمنلرنئن تورپاغینا آپارمیشام. اگر اونلارین ختنه اولونمامیش اورکلری یومشالیب خاطالارینی قبول اده لر. ۴۲ او زامان من یعقوبلا، انسحاقلا، اثیراهئمه باغلا دیغیم عهدئمی و اولکه نی خاطرلا یاجاغام.

۴۳ چونکی اولکه نی ترک اده جکلر و تورپاق اونلارسیز وئران قالیب سبت دئج لرئندن لذت آپاراجاق. بو ارادا اونلار اؤز خاطالارینین جزاسینی چکه جکلر، چونکی حؤکملرئمی رد اتدئلر و جانلاری منم قانونلاریمدان اثیره ندی. ۴۴ بونا باخماییب، دوشمن اولکه سننده یاشادیقلا ری زامان، اونلارلا خور باخیب رد اتیمیه جیم. بله جه من اونلاری محو ادئب باغلا دیغیم عهدئمی پوزمایاجاغام، چونکی اونلارین تارسی رب، منم. ۴۵ آنجاق اونلارین حاقئندا، آجدادلاری ائله باغلا دیغیم

گؤندره رم کی، اؤلادلارینیزی اؤلدوروب مال-حیوانلارینیزی پارچالایالار و ساینیزی آزالدالار و یوللارینیز ترک اولنوموش قالار.

۲۳ اگر بونلاردان عبرت درسی آلماییب منه دؤنمیه سئنز و حله ده منمله عداوت اده سئنز، ۲۴ من ده سئزئله عداوت اده جیم و گوناھلارینیزا گۆره سئزی یدئ قات آرتیق جزالاندیراجاغام. ۲۵ عهدی پوزدوغونوزا گۆره قئصاص آلماق اوچون اوستونوزه قیلینج گؤندره جیم. شهرلرنئزده سیغیناندا آرانیزا وبا سالاجاغام کی، دوشمنن آکنه دوشه سنئنز. ۲۶ چۆره یئئنیزی کسدئیم زامان، اون آرواد بئر تندرده چۆرک پششره جک و اونو چکی ائله پایلا یاجاقلار، اله کی، یئیب دویمایاسینیز.

۲۷ اگر سئز بوندان سونرا دا مدن انطاعت اتیمیه سئنز و منمله عداوت اده سئنز، ۲۸ بو دفه من ده سئزئن حاقئینیزدا قضیله عداوت اده جیم و من، بلی من، سئزی گوناھلارینیزا گۆره یدئ قات آرتیق تنبه اده جیم. ۲۹ اوغوللارینیز و قیزلارینیزین اتئی یئیه جکسئنز. ۳۰ سجده گاهلارینیزی محو ادئب، بوخور قوربانگاهلارینیزی یوخ اده جیم، بوتلرنئزی دؤره جیم و سئزئن میئلرنئزی بوتلرنئزئن میئلرنئنن اوستونه سره جیم، چونکی جانیم سئزدن اثیره نه جکدئر. ۳۱ شهرلرنئزی خارابا قویاجاغام، موقدس مکانلارینیزی وئرانه لئیه دؤندرئب، خوش عطپلرنئزی قبول اتیمیه جیم. ۳۲ اولکه نئزی اله وئرانه قویاجاغام کی، اورانی ائشغال ادن دوشمنلرنئز، دهشته دوشسونلر. ۳۳ لاکئن سئزی مئلئر آراسینا داغیداجاغام و آرخانیزجا قیلینجلا دوشه جیم. تورپاغینیز وئرانه لئیه، شهرلرنئز خارابالغا دؤنه جک.

۳۴ سئز دوشمن تورپاغیندا یاشایارکن، اولکه بوتون وئرانلیق گونلرنئنده سبتلرنئ توتاجاق؛ بوتون بو واخت عرضنده اولکه دئنجلئب سبت ائلرنئ توتاجاق. ۳۵ اولکه بو وئرانلیق

حیوانین عوضئنه حیوانی دَیْشُدئِرتْسَه، او و دَیْشُدئِرتْلَن حیوان موقدس ساییلسین. ۱۱ اگر رِبَه قوربان گئئرمیه لایئق اولمایان هر هانسی نجئس حیوانلاردان بئرنئی تقدئم اتسه، قوی او حیوانی کاهئئنن یایننا گئئرسئن؛ ۱۲ کاهئن اونو یاخشی، و یا پئس اولدوغونا گۆره قئیمئئندئرسئن؛ اونون دَیْرنئی تعین ات و دَیْری او اولاجاقدیر. ۱۳ اگر حیوانی تقدئم ادن اونو گری آلماق ائستهسه، اوندا سنئ تعین اتدئین دَیْره پشده بئری قدر علاوه ادئب ورسئن.

۱۴ بئر نفر اؤز اوئنی موقدس تقدئم کئمی رِبَه وقف اندده، کاهئن او ی یاخشی و یا پئس اولدوغونا گۆره قئیمئئندئرسئن. قئیمت کاهئنن تعین اتدئیی کئمی قالسین. ۱۵ اگر او آدم اوئنی گری آلماق ائستهسه، اونون قئیمئنه پشده بئرنئی علاوه ادئب ورسئن و او اونا قاییتسین. ۱۶ اگر بئر نفر مولکو اولان زمی ساحه سنئی رِبَه وقف ادئر، اورادا اکتئلن توخوم مقئدارینا گۆره، بئر حومر* اریا اکتئلن زمئنن قئیمتی، آلی شیکل گوموش اولسون. ۱۷ اگر او آدم زمئننی آزادلیق ائئلئندن باشلایب وقف ادئر، اونون دَیْری تامام قالسین. ۱۸ اگر زمئننی آزادلیق ائئلئندن سونرا وقف ادئر، کاهئن اونونلا قئیمئتنی سونراکی آزادلیق ائئلنه قدر قالان مودته گۆره حسابلاسین و دَیْری بله آشاغی سالیسین. ۱۹ اگر زمئننی وقف ادن آدم اونو گری آلماق ائستهسه، اونون قئیمئتنه پشده بئرنئی علاوه ادئب ورسئن و زمی اونا قاییتسین. ۲۰ اگر زمئننی گری آلمادان آیری بئرئنه ساتسا، سونرا اونو هچ واخت گری آلا بئلمز. ۲۱ او زمی آزادلیق ائئلنده آزاد اولاندا، تقدئم اولونموش بئر زمی کئمی، رب اوچون وقف ادئلمئش ساییلسین؛ او، کاهئنن مولکو اولسون.

عهدی خاطرلایاجاغام. او اجدالارینی کی، آیری مئئلئرن گۆزلی قاباغیندا، اونلارین تاریسی اولماق اوچون مئصئر تورپاغیندان چیخارتدیم. رب منم.»^{۴۶} بونلار ربئن اؤزو ائله ائسرائیل اؤولادلاری آراسیندا، سننا داغیندا موسا واسئطه سی ائله وردئیی قایدالار، حؤکملر و قانونلاردیر.

رِبَه تقدئمئرن گئئرئلمه سی

۲۷ گئنه رب موسایا دانئیشیب ددی: ۲ «ائسرائیل اؤولادلاری ائله دانئیشیب اونلاردا ده: ۳ «ائسانلاری رِبَه تقدئم ادن آدم، نذرئنی بو دَیْرنه گۆره وره بئلر: ۳ موقدس مکانین شیکلئئنن اؤلچوسونه گۆره، ائئیرمی یاشیندان آئتمیش یاشینا قدر کئشئنن دَیْری، آلی شیکل* گوموشدور؛ ۴ آروادین دَیْری اوتوز شیکلدئر؛ ۵ بش یاشیندان ائئیرمی یاشینا قدر اوغلانین دَیْری، ائئیرمی شیکل، قیزین دا اون شیکلدئر؛ ۶ بئر آیدان بش یاشا قدر اولان اوغلانین دَیْری بش شیکل گوموش؛ قیزین دَیْری ده اوچ شیکل گوموشدور؛ ۷ آئتمیش یاشیندان یوخاری اولان کئشئنن دَیْری اون بش شیکل، آروادین اون شیکلدئر؛ ۸ اگر نذرئنه عمل ادن آدم بله دَیْری ورمک اوچون چوخ کاسبیدیر، قوی تقدئم اتدئیی آدمی کاهئنن قاباغینا گئئرسئن کی، کاهئن اونو قئیمئئندئرسئن. نذرئنه عمل ادهئنن گوجو نیه چاتیر، کاهئن اونون قئیمئتنی تعین اتسئن.

۹ اگر بئر نفر رِبَه قوربان گئئرئلن حیوانلاردان بئرنئی تقدئم اتسه، بونلاردان رِبَه ورتئلن هر بئری موقدس دئر. ۱۰ او آدم حیوانی دَیْشُدئرمه سنن. نه پئسی یاخشی ائله، نه یاخشیسینی پئس ائله عوض اتمه سنن. اگر او،

آلینسین. همئشه لئک تقدئم اولونموش هر شی رب اوچون لاپ موقدسدر. ۲۹ محو ادئلیمیه وقف اولونموش هچ کسه عوض ورنله بئلمز، گرک اؤلدورولسون.

۳۰ تورپاغین محصولوندان، اونون وردئیی تاخیلدان و آغاجلارین میوه سئندن اوندان بئر حئصه سی ربّه عابیددیر و رب اوچون وقف اولونوب. ۳۱ اگر بئر نفر اؤز اوندان بئر حئصه سئنی گری آلماق ائسته سه، قوی قئیمتئنه پشده بئرئنی علاوه ادئب ورسئن. ۳۲ بوتون زمه نئن یا دا سورونون اوندان بئر اوچون، چوبان دینکئشنن آلتیندان کچن هر اونونجو حیوان، رب اوچون وقف اولونموش ساییلسین. ۳۳ حیوان صاحیبی حیوانلارا یاخشی و یا پئس فرق قویوب باخماسین؛ بئرئنی او بئرئ ائله دیشدئرمه سئن. اگر او بله دیشدئرسه، او و دیشدئرئلن حیوان موقدس ساییلیب گری آلینماز.»

۳۴ بونلار، ربتن موسایا، ائسرائیل اؤولادلاری اوچون، سئنا داغیندا وردئیی امرلردئر.

۲۲ اگر بئر نفر اؤز مولکو اولمایارق، ساتین آلدیغی بئر زمئنی ربّه وقف اتسه، ۲۳ قوی کاهئن اونون اوچون دئرئنی آزادلیق ائلنه قدر حسابلا سین. او آدام همئن گون قئیمتی رب اوچون وقف ادئلمش بئر شی کئمی ورسئن. ۲۴ آزادلیق ائلنده همئن زمی ساتین آلبندیغی آداما کی، زمئنن صاحیبی ائدی، قایتاریلسین. ۲۵ بوتون دئر موقدس مکانداکی شیکله گؤره ساییلسین. بو شیکل ائیرمی گرایا* برابر دئر. ۲۶ حیوانلار آراسیندا ائلک دوغولان ربّه عابیددیر. هچ کئم اونو وقف اتمه سئن. ائستر اوکوز اولسون، ائستر قویون، اونلار ربئندئر. ۲۷ اگر نجئس حیوانین بالاسی اولسا، اونو گئئن آدام اونون دئرئنه پشده بئرئنی علاوه ادئب گری آلا بئلر. اگر او گری آلینمیرسا، دئرئنه گؤره ساتیلسین.

۲۸ بئر نفرئن اؤز املاکیندان ائستر آدام، ائستر حیوان، ائستر مولکو اولان زمی ساحه سی، یعنی، ربّه همئشه لئک تقدئم اتدئیی هر بئر شی نه ساتیلسین، نه ده گری